

سنگینی سایه کرونا:

تکلیف تجلیل از عید فطر هنوز روشن نیست

هم‌زمان با افزایش آمار مبتلایان ویروس کرونا در کشور، تکلیف تجلیل عید فطر هنوز مشخص نشده است. شماری از آگاهان صحتی از مردم خواسته‌اند که عید را در خانه‌هایشان تجلیل و از رفتن به خانه‌های دیگران خودداری کنند. به باور داکتران، رفت‌وآمدها در روز عید می‌تواند گردش اجتماعی ویروس کرونا را سرعت بخشیده که در نتیجه افراد بیش‌تری به آن مصاب شوند. برخی از کاربران رسانه‌های اجتماعی حتی برای دوستان‌شان خط و نشان کشیده و گفته‌اند که در روزهای عید مهمان نمی‌پذیرند. وزارت حج اوقاف اما تصریح می‌کند که این وزارت رهنمودی پیرامون چگونه‌گی تجلیل از عید فطر را در روزهای آینده همه‌گانی خواهد کرد.

۵

افزایش ۲۵ درصدی تلفات غیر نظامیان پس از توافق دوحه:

جامعه‌ی جهانی خواهان آغاز مذاکرات صلح شد

۳

توافقی بازنده‌ها

انتخابات ۱۳۹۸ افغانستان دو کاندیدای برتر داشت. محمدشرف غنی مدافع نظام ریاستی و داعیه‌دار اصلی تداوم قدرت قوم خاص است که به نظر او این تداوم فقط با زنده بودن نظام ریاستی کنونی ممکن است. برای همین او با پول‌های گزاف، امکانات وافر دولتی، اضافه بر آن، با تقلب گسترده برای تداوم نظام تلاش کرد.

۴

بحران پایان یافت، اما تکرار می‌شود

عبور از بحران

امضای توافق‌نامه سیاسی میان دو تیم انتخاباتی که هر دو مدعی پیروزی در انتخابات سال گذشته بودند، این فرصت را دوباره فراهم کرد که بحران به وجود آمده شیرازه نهادهای موجود در کشور را حفظ کند. این امر به خودی خود برای افغانستان که در یکی از مهم‌ترین فصل‌های حیات سیاسی خود قرار دارد، بسیار بااهمیت است.

۵

یک فرمانده و نه جنگجوی طالبان در ولسوالی منگجک جوی جوزجان کشته شدند

۸صبح، کابل: ارتش در شمال اعلام کرد که یک فرمانده کلیدی و نه جنگجوی گروه طالبان در ولسوالی منگجک ولایت جوزجان کشته شده‌اند. حنیف رضایی، سخنگوی قول اردوی ۲۰۹ شاهین، روز سه‌شنبه، سی‌ام ثور، در صحبت با روزنامه ۸صبح، از این فرمانده گروه طالبان به نام «خیرالله پهلوان» یاد کرد.

او افزود که خیرالله پهلوان و نه همکارش در جریان عملیات مشترک شاهین «۲۲۴» نیروهای امنیتی صبح روز سه‌شنبه کشته شده‌اند.

رضایی افزود که خیرالله پهلوان از فرماندهان کلیدی گروه طالبان بود و افزون بر کشته شدن او و نه همکارش، ۱۸ جنگجوی طالبان نیز در عملیات نیروهای امنیتی زخمی شده‌اند.

در این عملیات هفت نفر از نیروهای امنیتی زخمی شده‌اند.

سخنگوی قول اردوی ۲۰۹ شاهین کشف و خنثاسازی ۱۰ ماین جاسازی شده و پاک‌سازی روستاهای هارون اول، هارون دوم، قورچنگو و چهارچنگو از وجود گروه طالبان را از دیگر دست‌آوردهای نیروهای امنیتی در این عملیات برشمرد.

حنیف رضایی گفت که طالبان از خانه‌های مردم در ولسوالی منگجک جوزجان به عنوان سنگر استفاده می‌کردند و این عمل طالبان سبب آواره‌گی ۲۰۰ خانواده شده بود.

به گفته او، نیروهای امنیتی بی‌جاشده‌گان را به خانه‌هایشان برگردانده‌اند.

ولسوالی منگجک در ۷۲ کیلومتری شمال‌شرق شهر شبرغان، مرکز ولایت جوزجان واقع است.

سفر معین ارشد امنیتی وزارت داخله به هرات

۸صبح، هرات: عبدالصبور قانع، معین ارشد امنیتی وزارت امور داخله در سفر به هرات، بر استفاده از تمام ظرفیت نیروهای امنیتی برای ضربه‌زدن به «دشمن» و از بین بردن عوامل ناامنی پافشاری کرده است.

دفتر رسانه‌های والی هرات، با نشر خبرنامه‌ای می‌گوید این مقام ارشد امنیتی در دیدار مشترک با والی و مقام‌های نظامی هرات، بر افزایش هم‌آهنگی میان نظامیان کشور، برای از بین بردن عوامل ناامنی تاکید کرده است.

خبرنامه می‌افزاید معین ارشد امنیتی وزارت امور داخله، برنامه‌ریزی برای اجرای فرمان رییس‌جمهور در «سرکوب هراس‌افگنان» و بررسی عمل‌کرد نیروهای امنیتی راه، مهم‌ترین اهداف سفرش به هرات عنوان کرده است.

به نقل از خبرنامه، سیدوحید قتالی والی

تیراندازی تفنگ‌داران ناشناس بر نمازگزاران در پروان هشت کشته و پنج زخمی برجای گذاشت

۸صبح، کابل: وحیده شهکار، سخنگوی والی پروان تأیید می‌کند که چند تفنگ‌دار ناشناس شام روز سه‌شنبه، سی‌ام ثور، پس از افطار داخل یک مسجد شده و بر نمازگزاران شلیک کرده‌اند.

سخنگوی والی پروان در صحبت با روزنامه ۸صبح گفت که در این تیراندازی هشت نفر کشته و پنج نفر دیگر زخمی شده‌اند.

قطر ۸.۵ تن تجهیزات طبی به افغانستان کمک کرد

۸صبح، کابل: وزارت صحت عامه اعلام کرده است که قطر، ۸.۵ تن تجهیزات و ضروریات طبی به افغانستان کمک کرده است.

این وزارت روز سه‌شنبه، ۳۰ ثور با نشر خبرنامه‌ای گفته است که این کمک‌ها شامل بی‌بی کیت، ماسک‌های جراحی، ماسک‌های N95، عینک‌های محافظتی، محافظ صورت، لباس جراحی برای عملیات، دستکش و دیگر ضروریات طبی است که در امر مبارزه علیه ویروس کرونا از آن استفاده می‌شود.

وزارت صحت عامه تصریح کرده است که این تجهیزات و ضروریات طبی را سعید بن مبارک الخیارین سفیر قطر به وزارت صحت عامه افغانستان سپرده است. با این حال وزارت صحت عامه از کمک‌های دولت قطر استقبال کرده و افزوده است، در چنین شرایطی که مردم افغانستان سخت در امر مبارزه علیه ویروس کرونا قرار دارد، این کمک‌ها می‌تواند افغانستان را در امر مبارزه علیه این ویروس بیشتر کمک کند.

وزارت صحت عامه اطمینان داده این کمک‌ها را به شکل موثر و برای آن‌دهه از پرسنل صحتی که در خط نخست ارائه خدمات صحتی به بیماران ویروس کرونا قرار دارند، توزیع خواهد کرد.

در همین حال سفیر قطر هدف از کمک‌های این کشور را مبارزه علیه ویروس کرونا در افغانستان عنوان کرده و به وزارت صحت عامه از ادامه کمک‌های بیشتر این کشور در آینده نزدیک نیز خبر داده است.

نخستین مورد مثبت ویروس کرونا در پنجم حوت سال گذشته در هرات ثبت شد. فرد مبتلا به این ویروس مرد ۳۵ ساله بود که از ایران به کشور بازگشت کرده بود. پس از آن، این ویروس به سراسر کشور گسترش یافت و اکنون بیش از هفت هزار و ۶۵۳ تن را مصاب کرده است. از این میان ۸۵۰ تن بهبود یافته و ۱۷۸ تن دیگر جان‌هایشان را از دست داده‌اند.

رهایی زندانیان به دلیل کرونا و افزایش جرایم جنایی در هرات

یافته‌های نهادهای امنیتی هرات نشان می‌دهد که ۴۰ درصد مجرمانی که به دلیل گسترش ویروس کرونا از زندان این ولایت رها شده‌اند، دوباره دست به دزدی و کارهای خلاف قانون زده‌اند. مسوولان فرماندهی پولیس هرات می‌پذیرند که رهایی صدها زندانی با اتهام سرقت و جرایم کوچک، سبب افزایش جرایم جنایی شده است.

۷

چهره‌های تکراری و احتمال تکرار ناکامی

توافق‌نامه سیاسی میان ارگ و سپیدار امضا شد. رییس جمهور غنی و عبدالله در حال حاضر بیش‌ترین انرژی‌شان را معطوف به تفری‌های پیش رو ساخته‌اند. تا این‌جای کار، رییس جمهور در برخی از نهادها، تفری‌ها و جابه‌جایی‌ها را انجام داده است، اما در هیچ‌یک از تفری‌های تازه، خبری از چهره‌های نو در ساختار سیاسی - اداری افغانستان نیست. به جز عبدالهادی ارغندیوال و حنیف اتمر که چهره‌های تکراری بیرون از ساختار حکومت استند، سایر جابه‌جایی‌ها نیز از درون حکومت انجام شده است. مثلاً سرپرست وزارت اطلاعات و فرهنگ، سرپرست وزارت امور زنان شده است. رییس اداره امور، والی هرات شده، فضلی مشاور پیشین رییس جمهور، رییس اداره امور شده است. والی‌هایی که تازه در پنج ولایت تعیین شده‌اند نیز از درون حکومت جابه‌جا شده‌اند. حقیقت قضیه این است که جابه‌جایی چهره‌های تکراری، نشان می‌دهد که اصلاحات در حکومت افغانستان جایی ندارد.

به این ترتیب، رییس‌جمهور، صرف شماری از مهره‌ها را جابه‌جا می‌کند و شماری از چهره‌هایی که در حکومت، پیش از این کار کرده بودند را در شماری از وزارت‌خانه‌ها گماشته است. به نظر می‌رسد که در روزهای پیش رو، تغییرات کلانی در کابینه و نهادهای درجه اول دولتی اعمال شود. اما روند گزینش افراد نشان می‌دهد که حکومت اراده‌ی چندانی برای جست‌وجو چهره‌های نو و استعداد‌های بهتر در حکومت ندارد.

عبدالله هنوز کسی را معرفی نکرده است. عبدالله با چهره‌های سیاسی پر توقع زیادی روبه‌رو است. به نظر نمی‌رسد، کسانی را که او برای عضویت در کابینه و نهادهای درجه‌یک دولتی معرفی می‌کند نیز چهره‌های خارج از ساختار سیاسی - اداری افغانستان باشند.

سالانه هزاران تن از شهروندان کشور از بزرگ‌ترین دانشگاه‌های دنیا در سطوح تحصیلی بالا و در رشته‌های مختلف فارغ می‌شوند. کسانی که روابط گسترده سیاسی ندارند، همیشه گم‌نام می‌مانند. آن‌ها بدون داشتن روابط با وصف توان تخنیک و اداری بالا، حتا در زمینه‌ی تفری در واحدهای دومی و بست‌های کوچک‌تر نیز با مشکل مواجه می‌شوند. تعیینات در حکومت هرگز تخنیک نیست. با وصف موجودیت صدها متخصص در امور اقتصاد، وزیر مالیاتی کشور، شخصی تعیین می‌شود که سابقه کاری در یک حزب سیاسی دارد، نه توان تحلیل و تجزیه اقتصادی آن هم در یکی از فقیرترین کشورهای دنیا. فرمانده نظامی معین اداری یک نهاد ملکی می‌شود و به این ترتیب، تعیینات متعددی با این همین شکل و شمایل، صورت می‌گیرد.

واقعیت این است که حکومت وحدت ملی یک حکومت ناکام بود. از نهادهای امنیتی شروع تا نهادهای تخنیک با ضعف‌های کلانی روبه‌رو بودند. ارائه خدمات به مردم در دوران حکومت وحدت ملی در پایین‌ترین حد ممکن قرار داشت. حکومت باید از ناکامی‌های دوره پنج ساله حکومت وحدت ملی درس بگیرد.

رییس‌جمهور غنی در بیش‌تر صحبت‌هایش، همیشه پیرامون شکل‌دهی یک کابینه فعال، متخصص، کارا و بیرون از حوزه چهره‌های تکراری حرف زده است. بر اساس توافقی که میان دو رهبر حکومت وحدت ملی صورت گرفته بود، قرار بود از وزیران کابینه رییس‌جمهور پیشین، اعضای مجلس نماینده‌گان و افرادی که پرونده‌های حقوقی و عدلی دارند هیچ‌گونه استفاده‌ی نشود. با توجه به گذشت سال‌ها و ایجاد فضاهای نسبتاً سالم برای رشد نسل تازه در افغانستان توقع این بود که برای کابینه چهره‌های واقعاً تازه، کارا و متخصص در نظر گرفته شود. ولی کابینه حکومت وحدت ملی نشان داد، چهره‌هایی که به عنوان وزیران در کابینه معرفی شده‌اند، ولو که نام‌های نو در شکل‌دهی کابینه باشند اما چهره‌های تازه در افکار و افکار مردم نبودند.

باور مردم نسبت به بسیاری از چهره‌های حکومتی در چند سال اخیر کاهش یافته است و علت آن نیز صادق نبودن این چهره‌ها نسبت به وعده‌ها و مواضع‌شان است. همه‌شمول نبودن حلقه‌های سیاسی نزدیک به اشرف غنی و عبدالله، روزبه‌روز این باور را نزد مخاطبان سیاسی قوی‌تر می‌سازد که حکومت، دیگر نمی‌تواند طلاهدار و پیش‌آهنگ جامعه‌ی سیاسی به ویژه قشر جوان باشد و این مسأله در درازمدت از محبوبیت سیاسی هر دو کاسته و به بی‌توجهی و عدم حمایت افراد از مواضع آن می‌افزاید.

مردم افغانستان از تفری‌ها در اداره‌های دولتی تجربه‌های تلخی دارند. در حکومت وحدت ملی، کسانی که نتوانسته بودند حتا اندکی در تامین امنیت، بهبود وضعیت زنده‌گی مردم، تطبیق پروژه‌های انکشافی و ملی دست‌آورد داشته باشند، به ولایت نام‌نتر و نابسامان‌تر معرفی و مقرر می‌شدند. حکومت باید از این وضعیت خارج شود. نهادهای دولتی نیاز به چهره‌های جدید، افکار جدید، سیاست‌های جدید و کارهای جدید دارند. وزارت‌های تخنیک نباید به افراد غیر مسلکی سپرده شوند، جابه‌جایی و تغییر چهره‌ها و مقام‌های قبلی و تکراری از وزارت به وزارت دیگر نمی‌تواند مشکلات افغانستان را کاهش دهد و در نهایت کسانی که در گذشته در وزارت‌های مختلف موفق نبوده‌اند، هرگز نمی‌توانند در وزارت‌های دیگر موفق باشند.

سیر کرونا در بامیان و میدان وردک؛ نیاز به آزمایشگاه در مناطق مرکزی

بامیان از ولایت‌های مرکزی کشور در شمار ولایت‌هایی است که هنوز آمار مبتلایان به کرونا در آن رشد صعودی زیادی نداشته است. گزارش وزارت صحت عامه کشور نشان می‌دهد که تا کنون ۳۷ مورد ابتلا به بیماری کووید-۱۹ در این ولایت به ثبت رسیده که از این میان ۹ نفر بهبود یافته‌اند و فقط یک نفر جان باخته است.

سید حسین حسینی

با گذشت هر روز از زمان شیوع ویروس کرونا در افغانستان، سیر ویروس در گوشه‌گوشه کشور به دید می‌رسد.

بامیان و میدان وردک، از ولایت‌های مرکزی کشور، با هم تا کنون سه نفر را به دلیل ابتلا به کرونا از دست داده‌اند و جمعاً ۱۵۲ مورد مثبت را در خود ثبت کرده‌اند. مسوولان صحتی این دو ولایت از مرکز کشور خواهان راه‌اندازی آزمایشگاه تشخیص کرونا در مناطق مرکزی افغانستان هستند. وزارت صحت عامه اما در پاسخ، راه‌اندازی آزمایشگاه تشخیص کرونا را نیازمند اعتباردهی سازمان جهانی بهداشت می‌داند.

عملیات خانه فعال نیست

کمبود تجهیزات مورد نیاز برای مراقبت از بیماران کرونایی، نبود عملیات‌خانه مجهز جهت عملیات‌های فوری بیماران مبتلا به کرونا و نبود آزمایشگاه تشخیص کرونا در مناطق مرکزی کشور، مسوولان صحتی ولایت‌های این نقطه از کشور را وادار کرده که از وزارت صحت عامه افغانستان خواهان برطرفی فوری نیازمندی‌های صحتی این ولایت‌ها شوند.

بامیان از ولایت‌های مرکزی کشور در شمار ولایت‌هایی است که هنوز آمار مبتلایان به کرونا در آن رشد صعودی زیادی نداشته است. گزارش وزارت صحت عامه کشور نشان می‌دهد که تا کنون ۳۷ مورد ابتلا به بیماری کووید-۱۹ در این ولایت به ثبت رسیده که از این میان ۹ نفر بهبود یافته‌اند و فقط یک نفر جان باخته است.

دکتر علی‌آقا ناصری، رییس صحت عامه ولایت بامیان، از دولت مرکزی کشور می‌خواهد که برای برطرفی نیازمندی‌های صحتی این ولایت، بیش‌تر توجه شود. آقای ناصری می‌گوید که بخش رسیده‌گی به بیماران فوری کرونایی در ولایت بامیان فعال نیست. به گفته وی، وعده‌هایی از سوی مسوولان مرکزی کشور در این زمینه داده شده، اما هنوز عملی نشده است. او هم‌چنین تصریح می‌کند که نمونه‌های مشکوک برای آزمایش به لابراتوار مرکزی در پایتخت کشور فرستاده می‌شود و گاه به دلیل تراکم کاری، نتیجه آزمایش بعد از سه تا چهار روز اعلان می‌شود.

در ولایت بامیان یک مرکز بستر و درمان بیماران کرونایی با ۲۰ بستر وجود دارد، اما به گفته رییس صحت عامه این ولایت، نیاز است که حداقل یک‌صد بستر برای بیماران کووید-۱۹ مدنظر گرفته شود.

نیاز به آزمایشگاه در مناطق مرکزی

در ولایت میدان وردک هم مانند سایر ولایت‌های کشور، وضع مبارزه با کرونا کماکان به یک شکل

دوام دارد.

بر بنیاد آمار رسمی دولت افغانستان، تا کنون ۱۱۵ نفر مبتلا به بیماری کووید-۱۹ در ولایت میدان وردک ثبت شده که از این میان، چهار نفر بهبود یافته و دو نفر جان باخته‌اند.

دکتر محمدسالم اصغرخیل، رییس صحت عامه ولایت میدان وردک، به روزنامه ۸ صبح می‌گوید که بودجه ولایتی و مرکزی کشور برای مبارزه با بیماری کرونا در دسترس قرار گرفته، اما هنوز عملیات‌خانه مجهز برای بیماران کرونایی در این ولایت فعال نشده است. او تصریح می‌کند که تجهیزات مورد نیاز هم به حد کافی وجود دارد و حداقل پنج دستگاه تنفس مصنوعی برای رسیده‌گی به وضعیت بیماران فوری هم به دسترس قرار گرفته است. او اضافه می‌کند که در روزهای کنونی، نمونه‌های مورد نیاز برای بررسی و آزمایش به ولایت کابل فرستاده می‌شود و برخی مواقع کادر پزشکی و افراد مشکوک باید چند روز منتظر نتیجه آزمایش‌ها باشند. او از مسوولان دولت در مرکز کشور می‌خواهد که برای ولایت‌ها و مناطق مرکزی کشور، یک آزمایشگاه تشخیص کرونا فعال شود.

نیاز به اعتباردهی سازمان جهانی بهداشت وزارت صحت عامه کشور می‌گوید در هر ولایتی که واقعه مثبت کرونا زیادتر ثبت شده، امکانات و تجهیزات بیش‌تری مد نظر گرفته شده و در اولویت مبارزه با کرونا قرار دارد.

توحید شکوهمند، مسوول اطلاع‌رسانی وزارت صحت عامه افغانستان، به روزنامه ۸ صبح می‌گوید که پس از ولایت‌هایی که بیش‌ترین واقعه مثبت کرونا را دارند، به ولایت‌هایی توجه شده که از نگاه ثبت میزان واقعات مثبت کرونا در رتبه‌های دوم و سوم قرار دارند. او تصریح می‌کند که به این ترتیب تا کنون به همه ۳۴ ولایت کشور امکانات، بودجه و تجهیزات مورد نیاز برای مبارزه با کرونا اختصاص یافته و منتقل شده است. وی اضافه می‌کند که نیازمندی‌های دیگر این ولایت‌ها هم به مرور زمان برطرف خواهد شد.

آقای شکوهمند می‌افزاید که ایجاد آزمایشگاه تشخیص کرونا نیاز به اعتباردهی سازمان جهانی بهداشت دارد و تا زمانی که این سازمان در زمینه اعتباردهی مراکز تشخیص کرونا اقدام نکند، وزارت صحت عامه افغانستان قادر به ساخت آن نیست. به گفته وی، معیارهای مورد نیاز برای ایجاد آزمایشگاه را فقط سازمان جهانی بهداشت تایید می‌کند.

بنا بر تازه‌ترین آمار وزارت صحت عامه، تا کنون بیش از ۲۴ هزار نمونه مشکوک کرونا در افغانستان آزمایش شده که از این میان، دست‌کم هفت هزار و ۶۵۳ نفر مبتلا به بیماری کووید-۱۹ ثبت شده‌اند. آمار نشان می‌دهد که تا کنون بیش‌تر از ۸۰۰ نفر بهبودی خود را باز یافته و کمی بیش‌تر از یک‌صد نفر در سراسر کشور به دلیل ابتلا به کرونا جان باخته‌اند.

وزارت دفاع ملی:

۴۰ طالب در کندز در درگیری با نیروهای امنیتی کشته شده‌اند

۸ صبح، کابل: وزارت دفاع ملی اعلام کرد که نیروهای امنیتی حملات «تهاجمی» گسترده گروه طالبان را در حومه‌های شهر کندز عقب رانده‌اند.

فواد امان، معاون سخنگوی وزارت دفاع ملی، گفته است که در نتیجه درگیری‌ها میان نیروهای امنیتی و جنگ‌جویان گروه طالبان، ۴۰ طالب کشته شده و ۵۰ طالب دیگر زخم برداشته‌اند.

پیش‌تر وزارت دفاع ملی اعلام کرده بود که بر اساس معلومات ابتدایی، در این درگیری‌ها ۱۱ طالب کشته و هشت طالب دیگر زخمی شده‌اند.

اما فواد امان گفته است که شمار تلفات جنگ‌جویان گروه طالبان به ۴۰ کشته و ۵۰ زخمی افزایش یافته است.

به گفته امان، حملات تهاجمی گروه طالبان نیمه‌های دوشنبه شب گذشته در حومه‌های شهر کندز آغاز شده است و در پی مقاومت نیروهای امنیتی که با ضربات هوایی حمایت می‌شد، این حملات دفع شده است.

سخنگوی وزارت دفاع ملی در مورد تلفات نیروهای امنیتی در این درگیری‌ها چیزی نگفته است.

او اما گفت که اجساد کشته‌گان طالبان در میدان نبرد باقی مانده است.

طبق معلومات وزارت دفاع ملی، هم‌زمان با حمله تهاجمی گروه طالبان در حومه‌های شهر کندز، گروه طالبان در ولسوالی‌های خان‌آباد، چهاردره و امام‌صاحب نیز حمله کرده بود.

فواد امان تصریح کرده است که این حملات گروه طالبان نیز عقب زده شده است.

وزارت دفاع ملی گفته است که در حال حاضر نیروهای امنیتی به صورت گسترده در اطراف شهر کندز جابه‌جا شده‌اند.

هر چند گزارش شده است که یک حمله هوایی بر یک شفاخانه در ولسوالی چهاردره کندز اجرا شده است. اما وزارت دفاع ملی تا کنون در این مورد چیزی نگفته است.

کار عملی ۸۴۱ پروژه‌ی زراعتی در فاریاب آغاز شد

۸ صبح، کابل: وزارت زراعت، آبیاری و مالداری، کار اجرای ۸۴۱ پروژه جدید زراعتی را از طریق برنامه مدیریت محصولات زراعتی در ولایت فاریاب آغاز کرد.

طبق اعلام این وزارت، پروژه‌هایی که در فاریاب کار آن آغاز شده است، شامل ساخت ۳۵۰ کشمش‌خانه، ۲۲۰ سردخانه صفر انرژی کچالو، ۱۰۰ سردخانه صفر انرژی پیاز، شش سردخانه صفر انرژی سارک برای نگهداری سیب می‌شود. هم‌چنین توزیع ۶۵ دستگاه آفتاب‌خشک‌کننده میوه‌جات و سبزیجات تازه نیز جز این پروژه‌ها است.

هزینه مجموعی تطبیق این پروژه‌ها ۳۶۰ میلیون افغانی گفته شده است.

این پروژه‌ها طوری ترتیب شده است که ۹۰ درصد هزینه‌ی ساخت آن توسط وزارت زراعت و ۱۰ درصد دیگر توسط دهقانان و باغداران مستفیدشونده، تامین می‌شود.

وزارت زراعت گفته است که این پروژه‌ها در تمام ولسوالی‌های ولایت فاریاب از طریق شوراهای محلی تطبیق می‌شود.

افزایش ۲۵ درصدی تلفات غیرنظامیان پس از توافق دوحه:

جامعه جهانی خواهان آغاز مذاکرات صلح شد

دفتري هیأت معاونیت سازمان ملل متحد در افغانستان «یوناما» از افزایش تلفات غیرنظامیان در حمله‌های طالبان در سال جاری میلادی ابراز نگرانی کرده است. این نهاد گفته است که پس از امضای توافق‌نامه صلح میان امریکا و گروه طالبان، تلفات غیرنظامیان در مقایسه با زمان مشابه در سال گذشته میلادی، ۲۵ درصد افزایش یافته است. یوناما تصریح کرده است که افزایش تلفات غیرنظامیان نشان‌دهنده نیاز فوری به توقف جنگ و تمرکز دوباره بر آغاز گفت‌وگوهای بین‌الافغانی است. این در حالی است که زلمی خلیل‌زاد، نماینده ویژه امریکا برای صلح افغانستان به قطر رفته و قرار است روی کاهش خشونت و آغاز مذاکرات بین‌الافغانی با هیأت مذاکره‌کننده طالبان بحث کند.

عبدالحمید مبینی

دفتري هیأت معاونیت سازمان ملل متحد در افغانستان یا یوناما روز سه‌شنبه، سی‌ام ثور گزارش مبنی بر افزایش تلفات غیرنظامیان در حملات طالبان را به نشر رساند. در این گزارش، یوناما از افزایش ۲۵ درصدی تلفات غیرنظامیان در پی حملات نظامی طالبان، ابراز نگرانی کرده است. یوناما گفته است که پس از امضای توافق‌نامه صلح میان امریکا و گروه طالبان، حملات این گروه افزایش یافته و طالبان از ماه اپریل سال جاری میلادی مسوول ۲۰۸ مورد تلفات غیرنظامیان بوده‌اند که این آمار، افزایش ۲۵ درصدی تلفات غیرنظامیان در مقایسه با زمان مشابه در اپریل ۲۰۱۹ میلادی را نشان می‌دهد.

دفتري هیأت معاونیت سازمان ملل متحد در افغانستان یا یوناما روز سه‌شنبه، سی‌ام ثور گزارش مبنی بر افزایش تلفات غیرنظامیان در حملات طالبان را به نشر رساند. در این گزارش، یوناما از افزایش ۲۵ درصدی تلفات غیرنظامیان در پی حملات نظامی طالبان، ابراز نگرانی کرده است. یوناما گفته است که پس از امضای توافق‌نامه صلح میان امریکا و گروه طالبان، تلفات غیرنظامیان در مقایسه با زمان مشابه در اپریل ۲۰۱۹ میلادی را نشان می‌دهد. از سوی دیگر یوناما ۱۷۲ مورد تلفات غیرنظامیان را به نیروهای امنیتی کشور نسبت داده است. این نهاد گفته است که این آمار در مقایسه با اپریل سال گذشته میلادی افزایش ۳۷ درصدی را نشان می‌دهد.

روند حمایت می‌کنند. شرکت‌کننده‌گان تصریح کرده‌اند که پی‌آمدهای تحولاتی که منجر به خروج نیروهای خارجی از افغانستان می‌شود را از نزدیک دنبال می‌کنند و از نیروهای خارجی خواسته‌اند که به شیوه منظم و مسوولانه خارج شوند، به نحوی که شرایط در افغانستان، انتقال بدون مشکل را تجربه کند. علاوه بر این، نماینده‌گان این کشورها از آزادی زندانیان دوطرف حمایت کرده‌اند. در اعلامیه مشترک که از سوی نماینده‌گان کشورهای روسیه، چین، پاکستان و ایران نشر شد، آمده که از ابتکار دبیرکل سازمان ملل متحد برای آتش‌بس جهانی حمایت می‌کنند و خواهان اعلام هم‌زمان آتش‌بس فراگیر در سراسر افغانستان بر اساس توافق طرف‌های درگیر منازعه هستند. هر چند دولت افغانستان بارها از گروه طالبان خواسته است که برای رسیدن به صلح پایدار و مبارزه علیه ویروس کرونا آتش‌بس کند، اما این گروه این خواست‌ها را نپذیرفته و حملاتش را شدت بخشیده است.

نماینده‌گان این چهار کشور از تهدید «گروه‌های تروریستی موجود در افغانستان» ابراز نگرانی کرده و گفته‌اند که تمامی طرف‌ها در افغانستان را تشویق می‌کنند که اقدامات جدی علیه گروه‌های تندرو چون القاعده، داعش، جنبش ترکستان شرقی، تحریک طالبان پاکستانی و سایر گروه‌های تروریستی که علیه کشورهای منطقه عملیات می‌کنند، اتخاذ شده و تولید و قاچاق مواد مخدر در افغانستان را ریشه‌کن کنند. شرکت‌کننده‌گان در این نشست افزوده‌اند که انتظار می‌رود روند صلح، راهی برای بازگشت و استقرار مجدد پناهنده‌گان افغانستان را هموار کند و از جامعه جهانی نیز خواسته‌اند که بازگشت زمان‌بندی شده همراه با احترام و کرامت پناهنده‌گان افغانستان را حمایت کنند. با این حال نماینده‌گان این چهار کشور توافق کرده‌اند که تماس‌هایشان در موضوع افغانستان را حفظ کنند و با هم‌دیگر برای پیش‌برد صلح و بازسازی افغانستان همکاری کنند.

نهادهای بین‌المللی در حالی بر آغاز مذاکرات بین‌الافغانی تأکید می‌کنند، که بر اساس توافق‌نامه صلح با امریکا این مذاکرات در دهم مارچ سال جاری آغاز می‌شد. گروه طالبان و امریکا در دهم حوت سال گذشته خورشیدی، مطابق ۲۹ فبروری سال جاری میلادی در دوحه پایتخت قطر توافق‌نامه‌ای را با هم امضا کردند. بر اساس این توافق‌نامه، قرار بود که مذاکرات بین‌الافغانی در دهم مارچ مطابق به بیستم حوت سال گذشته خورشیدی آغاز شود، اما تا کنون از شروع این مذاکرات خبری نیست.

زندگی آرام، صلح آمیز و عاری از خشونت هستند.

سفر زلمی خلیل‌زاد برای توقف جنگ و شروع مذاکرات از سر گرفته شد

یوناما در حالی بر توقف جنگ و بر شروع مذاکره صلح تأکید کرده است که زلمی خلیل‌زاد، نماینده ویژه ایالات متحده امریکا دور جدید سفرهایش به قطر و افغانستان را آغاز کرده است. قرار است که در این سفرش در قطر با نماینده‌گان گروه طالبان در پیوند به اجرایی شدن توافق‌نامه صلح، کاهش خشونت و آغاز گفت‌وگوهای بین‌الافغانی بحث و گفت‌وگو کند.

نماینده ویژه ایالات متحده امریکا پس از قطر به کابل می‌آید و قرار است که با مقام‌های ارشد حکومتی نیز دیدار کند. در اعلامیه‌ای که از سوی وزارت خارجه امریکا به نشر رسیده، گفته شده است که آقای خلیل‌زاد در این دیدار از مقام‌های حکومت افغانستان می‌خواهد که هرچه زودتر زمینه شروع گفت‌وگوهای صلح را فراهم کند.

نشست چهارجانبه در مورد صلح

هم‌زمان با همه‌ی این‌ها، نماینده‌گان ویژه چهار کشور ایران، پاکستان، چین و روسیه یک نشست چهارجانبه‌ای آنلاین را برگزار کردند و در مورد وضعیت جاری افغانستان و روند صلح و آشتی بحث و گفت‌وگو کردند. در اعلامیه‌ای که از سوی وزارت خارجه ایران به نشر رسیده، آمده است که طرف‌ها در مورد احترام به خودشان و حق حاکمیت، استقلال و وحدت ارضی افغانستان و تصمیم مردم این کشور در تعیین مسیر تحولات آینده‌شان بحث و تبادل نظر کرده‌اند.

در اعلامیه تصریح شده که در این نشست چهارجانبه، طرف‌ها از حل اختلافات سیاسی استقبال کرده و گفته‌اند که امیدوار اند که این تحول مهم، آغاز مذاکرات بین‌الافغانی را تسریع کند. آنان در این نشست از روند صلح و آشتی با مالکیت و رهبری حکومت افغانستان حمایت کرده و گفته‌اند که باور دارند مذاکرات فراگیر بین‌الافغانی تنها راه تحقق آشتی ملی و پایان سریع منازعه ۴۰ سال اخیر است. نماینده‌گان این چهار کشور از تمامی گروه‌های قومی و احزاب سیاسی در افغانستان به شمول طالبان خواسته‌اند که از فرصت‌ها برای فراهم کردن شرایط آغاز هر چه سریع‌تر گفت‌وگوهای بین‌الافغانی استفاده کنند.

هم‌چنان نماینده‌گان این چهار کشور گفته‌اند که برای رسیدن افغانستان به صلح جامع و پایدار در آینده نزدیک، آنان به احترام قانون اساسی و حقوق اساسی زنان و گروه‌های قومی و مذهبی از این

در نگرهار به وقوع پیوست که در نتیجه آن ۱۹ تن کشته و ۶۸ تن دیگر زخمی شدند. گروه داعش با نشر اعلامیه‌ای مسوولیت این حمله را به عهده گرفت.

دو روز پس از این حملات گروه طالبان یک موتوربمب را در شهر گردیز منفجر کردند که در نتیجه آن ۲۳ غیرنظامی زخمی شدند. در یازدهم می، نیروهای امنیتی کشور یک حمله هوایی را در ولایت بلخ اجرا کردند که در نتیجه آن نه غیرنظامی کشته و ۱۳ تن دیگر زخم برداشتند.

این در حالی است که در دو روز گذشته، غزنی و زابل روزهای خونین را سپری کرده‌اند. گروه طالبان دو روز پیش یک موتر مملو از مواد انفجاری را در نزدیک قطعه‌ی نیروهای امنیت ملی منفجر کرد که در نتیجه آن هفت تن کشته و ۴۰ تن دیگر زخمی شدند. پیش از آن گروه طالبان پنج تن (دو نظامی و سه غیرنظامی) را در دره قیاب او تیرباران کرده و سپس جسد‌هایشان را آتش زدند. هم‌چنان روز گذشته چهار تن در زابل در نتیجه انفجار ماین کشته و هشت تن دیگر زخمی شدند. مقام‌های محلی به رسانه‌ها گفته‌اند که یک ماین در ولسوالی میزان این ولایت منفجر شده که در نتیجه آن، چهار تن به شمول دو کودک کشته و هشت تن به شمول چهار زن و چهار کودک زخمی شده‌اند.

با این حال سازمان ملل متحد گفته است که حملات عمدی بر غیرنظامیان و اهداف غیرنظامی به شمول مراکز صحتی یا کارمندان محافظت شده، امکان دارد جنایت جنگی محسوب شود. در ادامه یوناما تصریح کرده که کارمندان و مراکز صحتی از حفاظت ویژه‌ای در برابر حملات برخوردار هستند. این نهاد بیان داشته هر رویدادی که بر مردم، محلات و تجهیزات مورد نیاز برای مراقبت‌های صحتی به ویژه در زمان بحران ویروس کرونا تأثیر بگذارد، می‌تواند پی‌آمدهای جدی و گسترده‌ای داشته باشد. یوناما از تمامی طرف‌های درگیر خواسته است که مخالفت‌هایشان را کنار بگذارند، زیرا به گفته‌ی این نهاد، این موضوع به افغانانی که برای آغاز مذاکرات صلح کار می‌کنند، کمکی نمی‌کند. هم‌چنان در ادامه، این نهاد افزوده است که در هفته‌های اخیر «لحن خصمانه و اتهام‌آمیز» در بیان‌های تمامی طرف‌ها نقش منفی و بی‌فایده‌ای داشته است.

در همین حال رایس ویلسن، سرپرست سفارت امریکا حملات اخیر در غزنی و زابل را محکوم کرده و از طرف‌های درگیر خواسته است که خشونت‌ها را پایان دهند و گفت‌وگوهای صلح را آغاز کنند. او در توییتی نوشته است که مردم افغانستان شایسته

دفتري هیأت معاونیت سازمان ملل متحد در افغانستان یا یوناما روز سه‌شنبه، سی‌ام ثور گزارش مبنی بر افزایش تلفات غیرنظامیان در حملات طالبان را به نشر رساند. در این گزارش، یوناما از افزایش ۲۵ درصدی تلفات غیرنظامیان در پی حملات نظامی طالبان، ابراز نگرانی کرده است. یوناما گفته است که پس از امضای توافق‌نامه صلح میان امریکا و گروه طالبان، تلفات غیرنظامیان در مقایسه با زمان مشابه در اپریل ۲۰۱۹ میلادی را نشان می‌دهد. از سوی دیگر یوناما ۱۷۲ مورد تلفات غیرنظامیان را به نیروهای امنیتی کشور نسبت داده است. این نهاد گفته است که این آمار در مقایسه با اپریل سال گذشته میلادی افزایش ۳۷ درصدی را نشان می‌دهد.

دفتري هیأت معاونیت سازمان ملل متحد در افغانستان تأکید کرده است که افزایش شمار تلفات غیرنظامیان در کشور و نادیده گرفته شدن قوانین بین‌المللی جنگ برای حفاظت از این افراد در برابر آسیب، نشان‌دهنده‌ی نیاز فوری به توقف جنگ و تمرکز دوباره بر شروع مذاکره صلح است. این نهاد با ابراز نگرانی از افزایش تلفات غیرنظامیان گفته است که طرف‌های درگیر جنگ به قوانین بشردوستانه احترام نمی‌گذارند و این گروه‌ها عملاً در حملات اخیرشان بر مراکز صحتی و تهدید کارمندان صحتی، ناکامی‌شان در اخذ تدابیر احتیاطی در زمان اجرای حملات هوایی و استفاده از مواد منفجره در ساحاتی که غیرنظامیان زنده‌گی می‌کنند را به اثبات رسانده‌اند. از این رو یوناما از طرف‌های درگیر جنگ خواسته است که جنگ را متوقف و برای حفاظت از غیرنظامیان، قوانین بین‌المللی بشردوستانه را رعایت کنند.

این نهاد حملات اجرا شده از اول اپریل سال جاری میلادی به این‌سو را مستند کرده است. یوناما بیان داشته که بر علاوه حمله‌ی هفته گذشته بر شفاخانه‌ای در کابل که کسی مسوولیت آن را به عهده نگرفت، اختطاف ۱۵ کارمند صحتی توسط طالبان و تهدید کارمندان صحتی و مصادره تجهیزات صحتی توسط نیروهای امنیتی افغانستان را مستندسازی کرده است.

معاونیت سازمان ملل متحد در افغانستان در ماه می امسال حمله بر بخش نسایی ولادی شفاخانه ملی صد بستر دشت برچی، حمله انتحاری اخیر در ننگرهار، حمله‌ی موتوربمب در گردیز و حمله هوایی نیروهای امنیتی در بلخ را ثبت کرده است. در دوازدهم می امسال، شماری از مهاجمان مسلح بر شفاخانه ۱۰۰ بستر دشت برچی حمله کردند که در آن حمله در حدود ۲۴ غیرنظامی کشته شدند. اکثر کشته‌گان این رویداد را مادران و نوزادان تشکیل می‌دادند. مسوولیت این حمله را تا کنون گروهی به عهده نگرفته است. هم‌زمان با آن، یک حمله انتحاری بر مراسم یک خاک‌سپاری

بحران پایان یافت، اما تکرار می‌شود

حبیب حمیدزاده

بن‌بست سیاسی ناشی از انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۹۸ به پایان رسید، اما این به هیچ وجه به معنای پایان بحران قدرت و مشروعیت در افغانستان نیست. نظام پساطالبان فردای روز شکل‌گیری‌اش با اعتراض و نقدهای عده‌ای از روشن‌فکران و مبارزان سیاسی قرار گرفت که چه بسا نقد بر این ساختار اغلب موجه است و فکر کردن برای تعدیل و تغییرش ضروری. نقد و ضرورت تغییر نظام و تغییر و تعدیل قانون اساسی این روزها به مبحث اصلی میان سیاست‌مداران در داخل و خارج کشور تبدیل شده است. قانون اساسی و نظام حاکم با چالش‌ها و نواقص فراوان دچار اند. در دو نوبت اخیر انتخابات ریاست جمهوری، به گونه‌ای پایه‌های این نظام هدف قرار گرفت که در هر دو نوبت شرایط خاص خارجی و داخلی مانع تعدیل یا تغییرش شد. در هر دو نوبت داکتر عبدالله، مرد پر قدرت سیاست افغانستان، چشم به تعدیل قانون اساسی و تمرکززدایی نظام و قدرت دوخته بود. البته نایل نیامدن به تغییر و تعدیل قانون اساسی و نظام سیاسی از جانب او و تیم سیاسی‌اش، بحثی دیگر است.

انتخابات ۱۳۹۸ افغانستان دو کاندیدای برتر داشت. محمداشرف غنی مدافع نظام ریاستی و داعیه‌دار اصلی تداوم قدرت قوم خاص است که به نظر او این تداوم فقط با زنده بودن نظام ریاستی کنونی ممکن است. برای همین او با پول‌های گزاف، امکانات وافر دولتی، اضافه بر آن، با تقلب گسترده برای تداوم نظام تلاش کرد. تیم ثبات و هم‌گرایی یا حداقل اعضای ارشدش و مشخصاً رهبران حزب جمعیت برای تغییر سیستم و اندکی تمرکززدایی تلاش کردند. داکتر عبدالله این بار برای رسیدن به این هدف، بیش‌تر از دوران قبل از خود ایستاده‌گی نشان داد. در روزهای اول بعد از اعلام نتیجه‌ی انتخابات و هم‌چنان مراسم دو تحلیف در کابل، گزینه‌های مقدم داکتر عبدالله ایجاد صدارت اجرایی و بعد از آن تعدیل و اصلاحات بنیادی نهادهای سیاسی و قانون اساسی عنوان شده بود. خواسته‌های درجه اول داکتر عبدالله به معنای تعدیل و تغییر در سیستم بود. توافق‌نامه‌ی سیاسی تازه‌ای که دو تیم برتر انتخابات ریاست جمهوری میان هم امضا کردند، چیز تازه‌ای در راستای اصلاحات و خیر عمومی جامعه ندارد. تنها برکت و حقانیت این توافق‌نامه آن است که در شرایط

خاصی که کشور قرار دارد (ویروس کرونا، صلح با طالبان، کاهش کمک‌های جامعه جهانی و مهم‌تر از همه عدم اتحاد سیاسی رهبران) موقتا از هرج‌ومرج داخلی که نتیجه‌اش قدرت‌گیری دوباره‌ی طالبان بود، جلوگیری کرد. این توافق‌نامه برای غنی که در پی حراست از جمهوریت و ارزش‌های ذیل آن بود، شاید اندکی دل‌گرم‌کننده باشد، اما برای عبدالله که به قصد دست‌کاری در سیستم جمهوریت کاندیدا شده بود، چیزی نیفزوده است. این توافق‌نامه به جای تعهد به آوردن اصلاحات در نهادهای سیاسی، بیش‌تر توافق طرفین برای تقسیم قدرت میان تیم‌های خودشان است. جالب است که این دو تیم انتخاباتی، در این توافق‌نامه سیاسی تیمی را در نظر گرفتند تا از حق‌قدرت دولتی هر دو تیم مواظبت کند. تعدیل قانون اساسی، به‌روز کردن سیستم کمیسیون مستقل انتخابات، مهم‌تر از همه‌ی این‌ها تعدیل و تمرکززدایی نظام سیاسی است که از خواسته‌های اساسی و اصلی تیم ثبات و هم‌گرایی است که در این توافق‌نامه سیاسی برای مردم و یا حداقل برای هواداران تیم ثبات و هم‌گرایی نوید داده نشده است. برای همین اعضای ارشد تیم ثبات و هم‌گرایی با محوریت حزب جمعیت در اعلامیه‌ای از مقاطعه‌ی سیاسی با داکتر عبدالله خبر داده‌اند. بی‌جا نیست اگر به رفتار عبدالله انگ خیانت به متحندان سیاسی زده شود، زیرا پیمان‌شکنی با مدارا و مصلحت ملی فرق دارد. با امضای این توافق، تیم داکتر عبدالله نسبت به پنج سال قبل - دوران حکومت وحدت ملی - فروتر رفته و بی‌تردید بیش‌تر از این هم به حاشیه خواهد رفت. اما از میدان بیرون کردن یا بیرون شدن تیم سیاسی داکتر عبدالله به هیچ وجه به معنای به حاشیه رفتن یا دور شدن یک قوم خاص از قدرت سیاسی نیست.

بحران مشروعیت و بحران قدرت در افغانستان روشن است. انتخابات اخیر ریاست جمهوری نزدیک بود حرمت‌ها میان اقوام را بشکند. حمله لفظی بر یک‌دیگر و ویژه‌گی‌های منفی اقوام را برجسته کردن در فضاهای عمومی، کوچک‌ترین عمل‌ها و رفتارهایی بود که در بحران ناشی از انتخابات شاهدش بودیم. فقط یک نظام سالم دموکراتیک که همه‌ی اقوام بتوانند در آیین خود را ببینند، می‌تواند این بحران را از میان بردارد. قومیت‌اندیشی، چیزی نیست که

آن را در افغانستان انکار کنیم و یا نادیده‌اش بگیریم. سیاست‌های مبتنی بر گرایش‌های قومی تا سال‌های زیادی امور و سیاست‌های افغانستان را شکل و مسیر خواهند داد. این گرایش بعد از دهه‌ی هفتاد بسیار برجسته شده است. ناسیونالیسم قومی در دهه‌ی هفتاد تقریباً عمومی شد و حالا در سیاست افغانستان به منظور قدرت‌گیری منش تعیین‌کننده است. در افغانستان معاصر بار نخست بود که چهار قوم بزرگ به مصاف هم رفتند و بر اساس شهادت تاریخ هر قوم بخش‌هایی از کابل را در اختیار خود داشت؛ اما هیچ یک از اقوام، حتا قوم بر سر قدرت و دارای ارتش یا نیروهای چریکی دوران جهادشان نتوانستند یک‌دیگر از کابل بیرون کنند و یا به کلی شکست بدهند. زورآزمایی اقوام در دهه‌ی هفتاد این درس را به تمام نسل‌های آینده افغانستان داده است و می‌دهد که کابل و تمام قلمرو افغانستان متعلق به همه است. تک‌فکری، انحصارطلبی و تمامیت‌خواهی به تاریخ پیوسته است و هیچ قوم خاصی به تنهایی توانایی حاکمیت بر کل پیکر افغانستان را ندارد. دیگر اکثریت ساخته و پرداخته‌ی ناسیونالیست‌های قومی وجود ندارد که دیگران را نادیده بگیرد و یا اقدام به حذف‌شان بکند. نسل جدید بایست به این نتیجه برسد که توافق و تفاهم بر سر یک نظام سیاسی‌ای که پاسخ‌گو باشد، براساس شرایط و ساختار اجتماعی و تاریخی کشور روی کار بیاید و قدرت نه از بالا به پایین، بلکه به شکل افقی توزیع شود. در غیر آن تقابل همیشه به شکل بالقوه و بالفعل باقی خواهد ماند. محمداشرف غنی مصمم بود که به تنهایی دولت تشکیل خواهد داد، اما متوجه شد که تشکیل دولت به تنهایی دیگر ممکن نیست. بدون حضور همه‌ی اقوام و سهم‌گیری همه در استفاده‌ی درست از منابع و آب و خاک این کشور، دولت‌داری ناممکن است. اما حضور همه‌ی اقوام و طرف‌ها را فقط دموکراسی واقعی و نظام سیاسی سالم و قابل قبول برای همه، میسر می‌سازد و تضمین می‌کند. نظام سیاسی قومی یا مورد نظر یک قوم برای همه‌ی طرف‌ها هم‌چنان دردسرساز خواهد بود. بحرانی که سه روز قبل پایان یافت، در موجودیت و تداوم نظام حاکم تکرارشدنی است. تکرار بعدی این بحران شاید بسیار نرم و بدون هزینه برای افغانستان نباشد.

توافق بازنده‌ها

◆ امین امینی

غنی و عبدالله روی تقسیم قدرت توافق کردند و افغانستان از آستانه یکی از بحران‌هایش، به خوبی گذشت. غنی و عبدالله به عنوان سیاست‌مداران سهم خود را از قدرت برداشتند، حامیان خارجی خود را که نگران وقوع کشاکش‌های خونین درونی بودند، خشنود کردند و ظاهراً یک صف واحد سیاسی را در آستانه مذاکرات با طالبان به وجود آوردند. بدون شک این پایان اختلافات نخواهد بود. چون مذاکره با طالب و حتا تقسیم قدرت و تغییر نظام سیاسی چیزی نیست که پی‌آمدها و تأثیرات خطرناک آن را دست‌کم گرفت.

برنده‌های اصلی غنی، عبدالله و شرکای سیاسی‌شان هستند، نه مردم افغانستان. نه رتبه مارشالی دوستم وضعیت اوزبیک‌های افغانستان را بهبود می‌بخشد و نه تقسیم کابینه با عبدالله به معنای مهار اقتدارگرایی قومی ارگ است. اصل دموکراسی، انتخابات و پاسخ‌گویی به مردم بی‌نهایت ضعیف شده و رفتار سیاست‌مداران حاکی از بی‌اعتنایی و چانه‌زنی برای قدرت بدون توجه به خواسته‌های مردم است. بن‌بست سیاسی شکست، اما این به معنای اقتدای سیاست‌مداران به مردم نیست.

آقای عبدالله در جریان مذاکرات با تیم غنی حتا به خود زحمت نداد که مورد تصمیمش به حامیان و رای‌دهنده‌گانش توضیح دهد. گویا مردم فقط وظیفه رای دادن به ایشان را داشتند و پس از آن قرار نیست که در برابر آنان پاسخ‌گو باشد. شعارهای وفاداری به منافع وطن و تأمین صلح، حرف‌های میان‌تهی است که هر سیاست‌مداری، از طالب لنگی‌دار تا تکنوکرات نیکتایی‌دار، به صورت کلیشه‌ای آن را بیان می‌کند.

تکلیف آقای غنی روشن است. او تجربه ناکام حکومت‌داری خود را تکرار خواهد کرد و پایه‌های حامیان خود را در دولت برای همیشه محکم خواهد ساخت. او افرادی را برای جانشینی خود آماده خواهد ساخت که به داعیه سیاسی و قومی او و جمع وسیعی از شونویست‌های قومی وفادار باشند. داعیه اصلی آنان تحکیم پایه‌های قومی قدرت از طریق متمرکزسازی هرچه بیش‌تر قدرت و تضعیف جریان‌های سیاسی جانب مقابل است. بدون شک، جناح غنی با آمدن طالبان به قدرت، قوی‌تر خواهد شد.

غنی با برگزاری دو انتخابات پرتقلب و آشفته نشان داد که مدل دولت‌داری وی احیای یک دولت مرکزی قومی است که در آن تقسیمات قدرت بر اساس اصل تناسب قومی - تناسبی که ارگ آن را تعریف و مشخص می‌دارد - صورت گرفته و جریان‌های سیاسی مخالف فقط حق تابعیت از این مدل سیاسی را دارند. در این‌جا انتخاب مردم و اصل

تکراری و بدزبان است که زبردستانش را توهین و تحقیر می‌کند و تنها حرف‌ها و نظریات خود را درست و بی‌خطا می‌داند. او می‌کوشد که با یک مدیریت متمرکز و با کوبیدن مشته‌های محکم در روی میز، کشور را اداره کرده و انسجام سیاسی را در داخل برای نفع حکومت خود خلق کند.

چنین روحیه‌ای نه با دموکراسی سازگار است و نه با انتخابات. غنی خود را نجات‌دهنده افغانستان از دست «مافیای جهادی‌ها» می‌داند. از نظر او، رقبای سیاسی وی متمایل به هرج‌ومرج و تجزیه افغانستان‌اند. او تنها خود را نجات‌دهنده کشور در این مقطع به حساب می‌آورد.

اما در این راستا چند مشکل ایجاد شده است. آقای غنی مافیای جهادی را با مافیای دولتی-تیمی تعویض کرده است. جای سیاست‌مداران فاسد را نسل جدید اما فاسد از تکنوکرات‌ها و دولتی‌های نو به دوران رسیده گرفته‌اند. هم‌چنان، ایدئولوژی مشروعیت دولت نه دموکراسی شهروندمحور، بلکه قومیت است که بسیج آن ساده است و حکومت به نام آن جایز می‌باشد.

فرصت این بود که سیاست‌مداران مخالف غنی که در لفاظی و حرف‌های دست هر سخنوری را بسته‌اند، حکومت پارلمانی غیرقومی را ایجاد کنند، اما به دلیل منافع شخصی و نداشتن یک اجندای ملی در برابر غنی و تیمش عقب نشستند. آن‌ها به خاطر اختلافات داخلی نتوانستند که برای اصلاحات در نظام سیاسی و اداری کشور گام بردارند. مشکل ما با آقای عبدالله نه توافق وی با غنی بر سر تقسیم قدرت، بلکه خیانت وی به داعیه تغییر نظام سیاسی است.

البته این روزها برخی از سیاست‌مداران دیگر عبدالله را به معامله‌گری متهم می‌کنند؛ اما واقعیت این است که شکایت این سیاست‌مداران فقط به خاطر این است که عبدالله جای بهتری در دور دسترخوان قدرت و نعمات دولت اشرف غنی یافته است. حسادت سیاسی و اقتصادی و نه منافع ملی باعث شده که به عبدالله دشنام و ناسزا بدهند. و اگر نه همه به نشستند و لقمه برداشتن از کاسه دولت قومی و سلطه‌طلب غنی خوش‌اند، به هر حال، بدون دست‌داشتن در آن کاسه، تجارت‌های نامشروع و مافیایی، خریدن ساعت‌های قیمتی، دریشی مغازه‌های بورلی هیلز، خانه‌های گران دبی و اوزبیکستان ممکن نیست.

۳۶ درجه

دموکراسی را نجات می‌دهیم؟

سعيد حقيقي

در سال‌های اخیر که جریان‌های ناسیونالیستی در برخی کشورهای اروپایی قوت یافته است، شماری از اندیشمندان سیاسی نگران وضعیت دموکراسی در جهان شده‌اند. این هشدار را البته در میانه قرن بیستم کارل پوپر، فیلسوف معروف انگلیسی، داده بود. به گفته او «برگشت به گذشته امری غیرممکن نیست و به همین دلیل هواداران دموکراسی همواره باید نسبت به نظام‌های‌شان هوشیار باشند.» در سال‌های پسین به ویژه با چندین بار به قدرت رسیدن ولادیمیر پوتین در روسیه براساس مکانسیم‌هایی که دیگر غیردموکراتیک بودن‌شان نیاز به سند و مدرک ندارد و یا به قدرت رسیدن دونالد ترامپ در امریکا که می‌تواند نگرانی نسبت به انتخابات را افزایش دهد، باعث شده که نخبه‌گان سیاسی و اندیشمندان سیاست به این فکر کنند که آیا می‌توان راه نجاتی برای دموکراسی سراغ گرفت؟ هر چند این پرسش هنوز زودهنگام است اما به عنوان دغدغه فکری ذهن‌های بسیاری را به خود معطوف کرده است. کلاس اوفه که از نظریه‌پردازان مطرح سیاسی است، باور دارد که «دموکراسی‌ها، البته نه موارد متأخر، تا کنون کارکرد خوبی نداشته‌اند.» همان‌طور که او اعتقاد دارد، هنگام بازتاب این بحران «فرد مجبور است تا این سوال را در ذهن خود داشته باشد که دموکراسی برای چه چیزی خوب است؟» واقعا امروزه پس از انتخابات‌های ناکام سال‌های اخیر که با هزینه‌های گزاف مالی و انسانی در افغانستان برگزار شد، این پرسش برای ما مطرح است که بازهم دموکراسی نیم‌بند فعلی چون دهه‌های پیش به مرگی زودرس محکوم شده است؟ امضای توافق‌نامه سیاسی میان دو تیم انتخاباتی سناریوی سال ۱۳۹۳ را دوباره تکرار کرد. البته امضای این توافق‌نامه‌های سیاسی که هر دو بار به ایجاد حکومت‌های ایتلافی بدون توجه به آرای مردم و مکانسیم‌های قانون‌مند انتقال قدرت صورت گرفت، موافقان و مخالفان خود را داشته است. برخی فقط به این دلیل ساده که به بحران به وجود آمده پس از اعلام نتیجه انتخابات نقطه پایان گذاشته شد، خود را قانع می‌کنند؛ اما مخالفان به این باور اند که عبور از سازوکارهای قانونی، بزرگ‌ترین صدمه را به روند‌های دموکراتیک و از جمله انتخابات وارد کرده است و وارد می‌کند. سطح مشارکت مردم در انتخابات‌های گوناگون طی سال‌های اخیر این دیدگاه را تقویت می‌بخشد که باور عمومی نسبت به عمل‌کرد سازوکارهای دموکراتیک به شدت آسیب دیده است. به تبع چنین وضعیتی، رشد بنیادگرایی و حمایت از گروه‌های افراط‌گرا در سطوح مختلف جامعه افزایش یافته است.

میان بی‌باوری مردم به مکانیزم‌های دموکراتیک انتقال قدرت و رشد گروه‌های افراط‌گرا در جامعه، همواره نوعی تناسب برقرار بوده است. در سال‌های آغاز سقوط رژیم طالبان در کشور بنیادگرایی حداقل به پست‌وهای خود خزیده بود، ولی حالا دوباره قد برافراشته است. رشد دیدگاه‌های طالبانی در جامعه واقعا حیرت‌آور است. آیا می‌شد روزی را به چشم دید که دوباره طالبان به عنوان یک گروه سیاسی در معادلات افغانستان ظهور کنند؟ این پرسش در سال‌های نخست سقوط رژیم‌شان حتا دور از تصور می‌نمود، اما حالا به ساده‌گی بزرگ‌ترین قدرت جهان که با این گروه سر جنگ داشت، دیگر آن را نه تنها خصم نمی‌شمارد، که حتا از آن به عنوان متحد خود نیز سخن می‌گوید. دلیل تغییر این وضعیت، چه بوده است؟ در این‌که

جامعه جهانی پس از دو دهه تلاش و مصرف میلیاردها دالر پول برای تحکیم پایه‌های مردم‌سالاری در افغانستان حالا نامید شده، کاملاً مشهود است. نمی‌خواهیم دچار تئوری توطیه شویم، ولی واقعیت امر این است که دیگر جامعه جهانی نمی‌خواهد بار افغانستان را به شانه بکشد. دونالد ترامپ، رئیس جمهور امریکا، حالا با سخنان توهین‌آمیز می‌خواهد این وضعیت را توجیه کند. او چندی پیش گفت که مردم افغانستان چند قرن است که در حال جنگ به سر می‌برند و اصلاً جنگ برای این مردم به علاقه تبدیل شده است. این امر به شدت سازوکارهای دموکراتیک را در کشور تضعیف کرده است. در کنار آن، سیاست‌گران بی‌تجربه و طماع نیز زمینه‌ساز شدند که مردم نسبت به انتخابات و انتقال مسالمت‌آمیز قدرت که براساس رای آن‌ها انجام شود، باور کم‌تری داشته باشند. این «باور کم‌تر» را کاملاً با احتیاط مطرح می‌کنیم، چون اگر بگوییم که اصلاً دیگر باوری باقی نمانده است، شاید بی‌انصافی جلوه کند.

در حال حاضر هیچ ضمانتی وجود ندارد که پنج سال بعد مردم به پای صندوق‌های رای حاضر شوند. حتا شاید برای انتخابات پارلمانی و شوراهای ولایتی نیز دیگر رغبتی باقی نمانده باشد. آن‌چه که معامله‌های سیاسی می‌تواند به عنوان پی‌آمد خطرناک در قبال داشته باشد، بی‌باوری عمومی نسبت به سازوکارهای دموکراتیک است. در کشورهایی که تجربه دموکراسی را دارند، برای بی‌باوری مردم به ارزش‌های مردم‌سالارانه از سیاست «پذیرش» استفاده می‌برند؛ همان چیزی که در انتخابات اخیر امریکا میان ترامپ جمهوری‌خواه افراطی و هیلاری کلنتون به عنوان رقیب سیاسی او از حزب دموکرات اتفاق افتاد. من این را در جای دیگر نیز گفته‌ام و این‌جا نیز به عنوان حسن ختام می‌خواهم تکرار کنم. سال‌ها پیش فلمی را تماشا می‌کردم که در آن قهرمان فلم در یک صحنه مجبور می‌شود در برابر دادگاه دست بر کتاب مقدس بگذارد و گناه نکرده‌اش را به گردن بگیرد. وقتی قهرمان محکوم می‌شود، آنانی که می‌دانند او بی‌گناه است، از او می‌پرسند که چرا به گناه نکرده اعتراف کرده‌ای؟ او در پاسخ می‌گوید برای این که مردم باور خود را نسبت به کتاب مقدس از دست ندهند.

سنگینی سایه کرونا؛

تکلیف تجلیل از عید فطر هنوز روشن نیست

سید پاشا

هم‌زمان با افزایش آمار مبتلایان ویروس کرونا در کشور، تکلیف تجلیل عید فطر هنوز مشخص نشده است. شماری از آگاهان صحنی از مردم خواسته‌اند که عید را در خانه‌هایشان تجلیل و از رفتن به خانه‌های دیگران خودداری کنند. به باور داکتران، رفت‌وآمدها در روز عید می‌تواند گردش اجتماعی ویروس کرونا را سرعت بخشد که در نتیجه افراد بیش‌تری به آن مصاب شوند. برخی از کاربران رسانه‌های اجتماعی حتا برای دوستان‌شان خط و نشان کشیده و گفته‌اند که در روزهای عید مهمان نمی‌پذیرند. وزارت حج اوقاف اما تصریح می‌کند که این وزارت رهنمودی پیرامون چگونه‌گی تجلیل از عید فطر را در روزهای آینده همه‌گانی خواهد کرد. این در حالی است که عربستان سعودی، عراق و فلسطین از سخت‌تر شدن شرایط قرنطین در جریان روزهای عید خبر داده‌اند. نگرانی‌ها از تجلیل عید در جریان بحران کرونا در حالی افزایش یافته که مبتلایان کرونا در کشور مرز هفت هزار نفر را رد کرده است.

مراجع معتبر فقهی و به منظور حفظ جان خود و دیگران، شهریان از گشت‌وگذار در روز عید بپرهیزند و از علمای دین خواسته که به نمازگزاران‌شان برگزاری نماز در خانه را تفهیم کند. پیش‌تر، ریاست صحت عامه هرات با نشر یک اعلامیه‌ای از باشنده‌گان آن ولایت خواسته بودند که از دیدوبازدید و گشتن خانه به خانه در جریان روزهای عید به دلیل بحران کرونا خودداری کنند. این ریاست هشدار داده بود که گذاشتن میوه خشک در سفره عیدی به دلیل احتمال تماس افراد مبتلا به کرونا نیز خطرناک است.

مسوولان در وزارت ارشاد، حج و اوقاف اما می‌گویند که این وزارت به زودی رهنمودی را در مورد تجلیل از عید نشر می‌کند. فضل‌محمد حسینی، سخنگوی این وزارت گفت که توصیه‌های وزارت ارشاد، حج و اوقاف در روزهای آینده از طریق رسانه‌ها در اختیار مردم قرار خواهد گرفت. کارزارها برای جلوگیری از تجلیل عید در حالی به راه افتاده که برخی از کشورهای اسلامی از سخت شدن قرنطین در جریان عید پرده برداشته‌اند. عربستان سعودی به تازه‌گی اعلام کرده است که این کشور قرنطین را از روز اول تا سوم عید سخت‌تر می‌کند. هم‌زمان با این، عراق و فلسطین نیز به این روند پیوسته‌اند و انتظار می‌رود که سایر کشورهای اسلامی نیز قرنطین کامل را در جریان روزهای عید وضع کنند. این کشورها پیش از این بیش‌تر مناسک اسلامی، از جمله حج را به حالت تعلیق درآورده‌اند.

وزارت کار و امور اجتماعی پیش‌تر با نشر اعلامیه‌ای سه روز عید را رخصتی عمومی اعلام کرد. گفتنی است که آمارهای ابتلا به ویروس کرونا در کشور رو به افزایش است. وزارت صحت عامه روز سه‌شنبه، ۲۹ ثور اعلام کرد که ۵۸۱ تن از شهروندان کشور در جریان یک شبانه روز به ویروس کرونا مبتلا شده‌اند. بر اساس آمارهای مجموعی این وزارت که روز گذشته نشر شد، هفت هزار و ۶۵۳ تن تا پایان روز گذشته در کشور به این ویروس مبتلا شده‌اند که از این میان، ۸۵۰ صحت‌یاب شده و ۱۷۸ تن دیگر نیز جان باخته‌اند. گفتنی است که کابل، هرات، قندهار، بلخ و ننگرهار ولایاتی‌اند که بیش‌ترین مورد مثبت کرونا در آن ثبت شده است.

تجلیل از عید فطر و برگزاری نماز آن به دلیل شیوع ویروس کرونا در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته است. هر چند وزارت صحت عامه پیش‌تر به فاصله‌گیری اجتماعی میان شهروندان تأکید کرده و از مردم خواسته که از هر نوع تجمعات خودداری کنند، اما بیش‌تر شهروندان تا هنوز این توصیه‌ها را نادیده گرفته‌اند.

سرگردان نشوند. وی نوشته است: «به اطلاع تمام دوستان، اقارب و همسایه‌ها رسانیده می‌شود برای حفظ سلامتی خانواده‌ها امسال عید را در خانه (قرنطین) تجلیل می‌کنیم و مهمان نمی‌پذیریم. امید کسی سرگردان نشود.» مسیح‌الله حق جو، دیگر کاربر فیس‌بوک با عین پست به دوستانش آگاهی داده است که در روزهای عید در خانه بمانند. این در حالی است که بازارهای فروش میوه خشک در کشور هم‌چنان گرم است و مردم با شکستن قرنطین، برای خرید لباس و میوه‌ی عیدی‌شان به بازارهای رجوع کرده‌اند. در همین حال، مسوولان صحنی نیز هشدار داده‌اند که گشت‌وگذارها در روز عید می‌تواند زمینه نشر ویروس کرونا در خانواده‌ها را فراهم کند. خوشحال نبی‌زاده، رییس صحت عامه کابل با نشر توصیه یکی از پژوهش‌گران اسلامی، گفته است که بر اساس دستور

ویروس احتمالی به سایر آن سرایت می‌کند و هیچ راه‌کاری برای ضدعفونی کردن آن وجود ندارد. سیدعباس ترابی، دیگر شهروند افغان نیز به کارزارهای محدود کردن تجلیل از عید پیوسته و گفته است که در نظر گرفتن هشدارهای صحنی در روزهای عید ارجحیت دارد و مبدا که عید مسلمانان به دلیل بی‌توجهی به روزهای غم‌انگیزی بدل شود. وی گفته است که برخی از مردم توانایی خرید میوه را ندارند و از کاربران خواسته که بهتر است از خرید میوه خودداری کرده و عید را برای سال‌های آینده بگذرانند. این کارزار به شکل گسترده‌ای در صفحات اجتماعی دست به دست می‌شود. شماری از کاربران حتا برای مهمانان‌شان خط نشان کشیده‌اند. کنشکا نصیری، یکی از کاربران فیس‌بوک در صفحه‌اش نوشته است که مهمان نمی‌پذیرد و از دوستانش خواسته که

تجلیل از عید فطر و برگزاری نماز آن به دلیل شیوع ویروس کرونا در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته است. هر چند وزارت صحت عامه پیش‌تر به فاصله‌گیری اجتماعی میان شهروندان تأکید کرده و از مردم خواسته که از هر نوع تجمعات خودداری کنند، اما بیش‌تر شهروندان تا هنوز این توصیه‌ها را نادیده گرفته‌اند. در همین حال، شماری از کاربران رسانه‌های اجتماعی با به راه انداختن کارزاری با هشتگ «#مسال_عید_برگزار_نمی‌کنیم» از مردم خواسته‌اند که به دلیل بلند بودن خطرهای ابتلا به ویروس کرونا در جریان این روزها، از رفتن به خانه‌های یک‌دیگر بپرهیزند و پول لباس‌شان را نیز به نیازمندان کمک کنند. همایون آرزویی، یکی از داکتران در صفحه فیس‌بوکش از کاربران خواسته که از حضور فیزیکی و گشت‌وگذار در روز عید خودداری کرده و تجلیل از عید را به صفحات مجازی محدود سازند. وی هم‌چنان از دوستانش خواسته که از خرید میوه خشک و شیرینی باب که قابلیت ضدعفونی شدن را ندارند، خودداری کنند. شعیب راسخ، یکی از کاربران فیس‌بوک گفته است که عید تنها با خانواده خود تجلیل می‌کنند و به دیگران نیز توصیه کرده است که در خانه‌هایشان بمانند. وی نوشته است که با گرفتن میوه خشک از میوه‌دانی‌ها،

عبور از بحران

یک دسته از مخالفان کسانی‌اند که نسبت به افراد موضع‌گیری دارند. این نوع مخالفت بیش‌تر در سطح قرار دارد و عمیق نیست. مثلاً در هر دو دسته انتخاباتی کسانی هستند که نسبت به یک‌دیگر و برخی شخصیت‌ها بدبینی‌هایی دارند و این بدبینی‌ها سبب شده است که از در مخالفت با توافق‌نامه سیاسی پیش آیند. دوم اما کسانی‌اند که داعیه‌های کلان‌تری را مطرح می‌کنند.

فرد احمد فاضل غوریانی

امضای توافق‌نامه سیاسی میان دو تیم انتخاباتی که هر دو مدعی پیروزی در انتخابات سال گذشته بودند، این فرصت را دوباره فراهم کرد که بحران به وجود آمده شیرازه نهادهای موجود در کشور را حفظ کند.

این امر به خودی خود برای افغانستان که در یکی از مهم‌ترین فصل‌های حیات سیاسی خود قرار دارد، بسیار بااهمیت است. البته امضای توافق‌نامه سیاسی مخالفان و موافقان زیادی دارد. دو تیپ از مخالفان را می‌خواهم در این‌جا برجسته کنم.

سلامت جامعه را با خطر مواجه کند، که باعث به وجود آمدن فاجعه انسانی در کشور شود. آن کس که در این عرصه پیش‌گام شد که توافق‌نامه سیاسی امضا شود، به نظرم به چنین جنبه‌هایی از وضعیت فعلی توجه داشته است. در شرایط فعلی باید تمام توش و توان نیروهای سیاسی وقف حل معضلات کشور شود. معضلاتی که هر کدام به نوبه خود به تهدیدی جدی تبدیل شده‌اند؛ از بیماری کووید-۱۹ تا فقر و تا گسترش ناامنی در کشور.

یکی از مهم‌ترین وظایف فعلی دولت، برگزاری گفت‌وگوهای صلح با گروه طالبان است. این گروه به دلیل سردرگمی‌های سیاسی ناشی از بحران انتخابات هر روز بر دامنه فعالیت‌هایش برای وارد کردن فشار بر مردم می‌افزاید. همین حالا کشور از چندین سو با موجی از حملات گسترده طالبان و دیگر گروه‌های افراط‌گرا مواجه است. از جانب دیگر وضعیت اقتصادی مردم نیز روزبه‌روز به وخامت می‌گراید. فقر و بی‌کاری، بدتر از جنگ حیات مردم ما را تهدید می‌کند. آن وقت در وسط چنین جنجال‌ها و بحران‌ها، باید هم‌چنان به دنبال تمرکززدایی از قدرت و تغییر ساختار سیاسی می‌بود؟ شاید این ارزش‌ها بسیار مقدس و خوب باشند و آینده بهتری برای افغانستان فراهم کنند، اما به هیچ صورت از زنده‌گی و حیات مردم بالارزش‌تر نیستند. در جایی که می‌توان یک زنده‌گی را نجات داد، باید تمام نیروی خود را صرف آن کرد. مسایل و مشکلات دیگر خود را ما می‌توانیم در زمان مناسب آن دنبال کنیم، ولی برای فعلا نجات کشور و عبور از بحران حیاتی و کاملاً در دستور کار باید قرار می‌داشت و به همین دلیل امضای توافق‌نامه سیاسی به عنوان یک اقدام شجاعانه برای رسیدن به صلح، ثبات و نظم سیاسی باید مورد حمایت تمام اقشار جامعه قرار گیرد.

اگر افغانستان هم‌چنان در وضعیت بی‌سرنوشتی به سر می‌برد و حکومت نمی‌توانست با چالش‌های به وجود آمده مبارزه کند، کی مقصر وضعیت می‌بود و چه کسانی بیش‌تر صدمه می‌دیدند؟ بدون شک اولویت کشور ما در چنین وضعیتی، توجه به نیازهای مردم و ارائه خدمات به آن‌ها است که بتواند فصل بحران را به سلامت عبور کنند. در این مقطع پافشاری روی برخی ارزش‌ها می‌توانست نه تنها

افغانستان دچار انسداد سیاسی پس از اعلام نتیجه انتخابات شده بود و در وضعیتی که کشور قرار داشت، یعنی فقر مزمن، گسترش بیماری کووید-۱۹ و ناامنی، نمی‌شد روی چنین ارزش‌هایی مانور داد. فعلا باید به نجات کشور اندیشید و یگانه راه آن تفاهم میان دو جناح سیاسی بود. فکر می‌کنم وقتی از این دریچه به امضای توافق‌نامه سیاسی نگاه شود، به خوبی می‌توان ضرورت آن را توضیح داد.

یک دسته از مخالفان کسانی‌اند که نسبت به افراد موضع‌گیری دارند. این نوع مخالفت بیش‌تر در سطح قرار دارد و عمیق نیست. مثلاً در هر دو دسته انتخاباتی کسانی هستند که نسبت به یک‌دیگر و برخی شخصیت‌ها بدبینی‌هایی دارند و این بدبینی‌ها سبب شده است که از در مخالفت با توافق‌نامه سیاسی پیش آیند. دوم اما کسانی‌اند که داعیه‌های کلان‌تری را مطرح می‌کنند. مثلاً در جناح ثبات و هم‌گرایی کسانی هستند که نسبت به توافق سیاسی فعلی نظر مساعد ندارند. آن‌ها می‌گویند که داعیه تیم ثبات و هم‌گرایی شراکت در قدرت سیاسی نبود، بل این دسته می‌خواست و تلاش داشت که تغییرات بنیادی در جامعه ایجاد کند. از تمرکززدایی از قدرت تا تغییر ساختار نظام از ریاستی به پارلمانی. در ضمن این معترضان می‌گویند که انتخابات یک اصل است که نباید مورد دست‌برد و تقلب قرار گیرد و اگر توافق سیاسی به وجود آید، به معنای رسمیت بخشیدن به تقلب و چشم‌پوشی از آرای مردم است. اما کسانی که موافق امضای چنین سندی میان دو دسته انتخاباتی هستند، نیز ادله خود را پیش می‌کنند. به باور آن‌ها

تنت

ضمیمه طنز روزنامه

سال سوم
شماره مسلسل ۱۲۳
چهارشنبه ۳۱ ثور ۱۳۹۹
صفحه آرا: رضا مرادی
دبیر بخش طنز: موسی ظفر
کاریکاتورست: سیدمحمد و فرهاد زاهدی

باز آمدم، باز آمدم

باز آمدم، باز آمدم با سوز بسیار آمدم
بعد از دو سه ماه انتظار، اینک به بازار آمدم
گفتم مبادا بر سرم تاج ریاست بشکنند
مثل ملنگ «چارقلا» همراه «چلتار» آمدم
من عاشق صبریدم، همواره در قهریدم
صبریدم و قهریدم و نزدیک افطار آمدم
از ساز گنجشکک مگو، از هی هی قرضک مگو
دمبوره را بشکسته‌ام، همراه گیتار آمدم
من مرد پیکارم هنوز، آماده‌ی کارم هنوز
اندر خرابستان وی من حیث بیطار آمدم
هر چند «چنتلمن» بدم، امیاق سوپرمن بدم
چون مصلحت لازم بشد مثل «شوی شار» آمدم
بس گنگس و گیجم ای خدا، رحمی نما بر حال ما
آخر چرا این جاده را تکرار و تکرار آمدم؟

نور عالم فلیلی

مردم‌های افغانستان از قدس حمایت کردند

حامد کرزی در حمایت از مردم رنج‌دیده فلسطین گفت، «مه و مارشال صیب فهیم خان یک روز چای می‌خوردیم که یک گروه از مردم فلسطین پیش ما آمدن. فهیم خان اشک در چشمایش جمع شد. گفتم فهیم خان، چه گپ است. فهیم خان بسیار با یک قلب پر از درد و محبت برادرانه به طرف مردم دید و گفت که برادرا مه یک کمی زکام هستم و چشمایم آب می‌زنه. باز از مردم معذرت‌خواهی کده بیرون رفت. همو روز مه فهمیدم که مارشال صیب فهیم خان از شمال گرفته تا شرق افغانستان را دوست دارد و همو قدر که لاجورد بدخشان و پنجشیر برایش مهم اس، انار قندهار و نارنج ننگرهار نیز مهم است.»

در پایان این تظاهرات اشرف غنی گفت، «ورونو او خویندو، امروز که سر مردم فلسطین ظلم شده مه هم مردم فلسطین هستم. مه از برادرای طالب یک بار دیگر می‌خایم که از جنگ و خون‌ریزی دست کشیده به پروسه صلح بپیوندند. ما امروز عملیات تهاجمی خوده علیه اسرائیل شروع کردیم و انشالا در چند ماه آینده از طریق دهلزهای هوایی به فلسطین جلعوزه صادر می‌کنیم. من یکبار دیگر تعهد می‌نمایم که به مردم فقیر فلسطین برق صادر می‌کنیم. برای مردم رنج‌دیده فلسطین یک میلیون شغل ایجاد می‌کنیم. نادری صیب سر از امروز باید زمینیه استخدام مردم فلسطین را در ادارات دولتی فراهم بسازد. فضلی صیب، شما هم با طبقه‌ی اناث فلسطین در تماس باشید. وزیر صیب داخله، اندرابی صیب باید متوجه امنیت مردم باشد که در فلسطین مبیایل زیاد دزدی می‌شه.»

مارشال صاحب جنرال دوستم که در این تظاهرات حضور نداشت و آنلاین گپ می‌زد گفت، «مه هم حمایت کده‌گی استم. گپ ما یک گپ هس. همی اشرف غنی می‌گپت همی مارشالی ره نمی‌تم نمی‌تم، لاکن داده‌گی هس.»

سید جمال‌الدین افغان، سخنگوی مردم‌های افغانستان و مشاور ارشد یاسر عرفات در آن جهان، از آزادی قدس توسط مردم افغانستان حمایت کرد. وی که هنگام خواندن اعلامیه کنار مولانا جلال‌الدین محمد بلخی، سید اسماعیل بلخی، برهان‌الدین ربانی، صیغتاالله مجددی و اصف محسنی ایستاده بود، کمی دورتر ایستاد و گفت، «درست است که ما مرده‌ایم اما همان‌طور که می‌توانیم قدس را آزاد کنیم، می‌توانیم کرونا نیز بگیریم.»

پروفسور صیغتاالله مجددی در مورد آزادی قدس گفت، «او اسرائیل، او پدرلغت! اگر سرزمین فلسطین را ایلا نکنی مه دیگه ازی وطن هجرت می‌کنم.» وی در دفاع از مردم فلسطین گفت، «شما چه قسم مردم هستید؟ کشورتان توسط اسرائیل توتنه‌توتنه شد، طالبان خبیث هر روز اولادهای شما را می‌کشد اما شما به جایی که از خودتان حمایت کنید از بارسلونا حمایت می‌کنید. چه گپ است؟»

حامد کرزی، داکتر عبدالله و اشرف غنی که به نماینده‌گی از زنده‌های افغانستان در این تظاهرات شرکت کرده بودند و از منزل دوم به طرف مردم نگاه می‌کردند، نیز از آزادی قدس حمایت کردند. داکتر عبدالله، رئیس‌جمهور قبلی همه‌شمول افغانستان و رئیس فعلی شورای عالی مصالحه و از خودگذری، برای شهدای فلسطین جنت برین خواست و اتحاف دعا کرد. وی گفت، «ایجاب می‌کند تا از آقای استولتبرگ که طی تماس تلفنی و در این شرایط حساس که مردم رنج‌دیده‌ی ما دیگر توان دوپارچه‌گی و شقایق را ندارد تشکر به عمل آورده به حمایت خویش از نیروهای امنیتی و دفاعی مردم افغانستان در تامین صلح باعزت و پایدار که خواست دیرینه مردم فلسطین و افغانستان است دریغ ننماییم و هر چه زودتر به دستگیری و محاکمه کشاندن عاملین این حملات.»

رهایی زندانیان به دلیل کرونا و افزایش جرایم جنایی در هرات

وجود ندارد.

یافته‌های نهادهای امنیتی هرات نشان می‌دهد که ۴۰ درصد مجرمانی که به دلیل گسترش ویروس کرونا از زندان این ولایت رها شده‌اند، دوباره دست به دزدی و کارهای خلاف قانون زده‌اند. مسوولان فرماندهی پولیس هرات می‌پذیرند که رهایی صدها زندانی با اتهام سرقت و جرایم کوچک، سبب افزایش جرایم جنایی شده است.

محمدحسین نیکخواه

آمار مسوولان زندان مرکزی هرات نشان می‌دهد که بر اساس دو فرمان رییس جمهور به دلیل همه‌گیری کرونا و هشتم ثور، حدود ۱۵۰۰ زندانی که بیش‌تر آنان به جرم سرقت در بند بودند، طی روزهای اخیر رها شده‌اند. ساکنان هرات باور دارند که رهایی زندانیان به دلیل همه‌گیری کرونا، جسارت‌شان را در انجام جرایم جنایی افزوده و مجرمان احساس می‌کنند که به دلیل شرایط اضطرار کرونا، یا زندانی نمی‌شوند و یا پس از چند روز، دوباره از بند رها می‌شوند. فعالان مدنی هرات، با نگرانی از افزایش دزدی و جرایم جنایی در این شهر، از حکومت و نهادهای امنیتی می‌خواهند که برای تأمین امنیت و جلوگیری از سرقت‌های مسلحانه و دزدی‌ها، اقدام ریشه‌ای کنند. مسوولان امنیتی از تغییر در شیوه برخورد با مجرمان و دزدان مسلح سخن گفته و تأکید دارند که گزیمه‌های سیار برای بازداشت و برخورد با دزدان، در بخش‌های گوناگون شهر، از سوی نیروهای پولیس انجام می‌شود.

رهایی زندانیان عامل افزایش جرایم

به دنبال همه‌گیری ویروس کرونا و نگرانی از گسترش آن به داخل زندان‌ها، رییس جمهور غنی، دروازه‌ی زندان‌ها را گشود و با امضای دو فرمان جداگانه، هزاران زندانی را که مدت حبس‌شان زیر ۵ سال بود و جرایم کوچک مانند سرقت را مرتکب شده بودند، رها کرد. در میان رهاشده‌گان، شماری از آن‌ها مجرمان «متکرر» هستند که بارها به دلیل سرقت و جرایم جنایی، زندانی شده بودند. یافته‌های فرماندهی پولیس هرات نشان می‌دهد که ۴۰ درصد زندانیان پس از رهایی، دوباره مرتکب دزدی و جرایم جنایی شده‌اند.

عبدالله نورزی، فرمانده پولیس هرات، در گفت‌وگو با روزنامه ۸ صبح می‌پذیرد که رهایی صدها دزد و مجرم از زندان مرکزی این ولایت، بر وضعیت امنیتی تأثیر منفی گذاشته است. به گفته‌ی او، آمار نهادهای امنیتی در هرات نشان می‌دهد که جرایم سازمان‌یافته مانند آدم‌ربایی در چند ماه اخیر نسبت به زمان مشابه سال‌های گذشته، کاهش چشم‌گیری یافته و میزان جرایم جنایی هم افزایش چندانی نداشته است. وی می‌افزاید که پولیس با تغییر شیوه برخورد با سارقان مسلح، در عوض ایجاد ایست‌های بازرسی ثابت، گزیمه‌های سیار را در بخش‌های گوناگون شهر ایجاد کرده و همین امر، سبب مهار جرایم جنایی و سرقت‌ها شده است.

این مقام ارشد امنیتی در هرات تأکید می‌کند که در جریان هر هفته دست‌کم ۵۰ سارق مسلح از سوی پولیس گرفتار می‌شوند و هم‌اکنون در نظارت‌خانه‌ی هرات، فضای کافی برای نگهداری مجرمان و سارقان

کمبود فضا و نگرانی از گسترش کرونا در زندان
مسوولان زندان مرکزی هرات می‌گویند که طی روزهای اخیر بر اساس دو فرمان جداگانه رییس جمهور به دلیل همه‌گیری کرونا و هشتم ثور، ۱۵۰۰ زندانی از این مرکز رها شده‌اند. بخش بزرگی از زندانیان رهاشده، مجرمان «متکرر» هستند و چندین مورد دزدی و جرایم جنایی در پرونده‌های‌شان درج است.

میوند صمدی، مدیر زندان هرات، در صحبت با روزنامه ۸ صبح می‌گوید که حدود ۸۰۰ زندانی در فرمان رییس جمهور به دلیل همه‌گیری کرونا و ۷۰۰ زندانی دیگر هم به مناسبت هشتم ثور، از زندان رها شده‌اند.

بر اساس فرمان‌های ریاست جمهوری، مدت زمان حبس صدها زندانی دیگر که جرایم ضد امنیت داخلی و خارجی مرتکب نشده باشند کاهش یافته است، اما افرادی که به اتهام جرایم امنیت داخلی و خارجی زندانی‌اند، شامل فرمان‌های عفو نمی‌شوند.

به گفته‌ی آقای صمدی، تاکنون ۱۵ مورد مشکوک کرونا در زندان مرکزی هرات شناسایی شده و از آنان نمونه‌گیری شده است، اما با گذشت روزها نتیجه‌ی آزمایش آنان از سوی ریاست صحت عامه مشخص نشده است.

مدیر زندان هرات تأکید دارد که این مرکز سال‌ها پیش برای نگاه‌داری ۱۵۰۰ تا ۲ هزار زندانی ساخته شده بود و تا پیش از همه‌گیری کرونا، حدود ۴ هزار زندانی در آن نگاه‌داری می‌شدند، اما حالا با وجود رهایی صدها زندانی، بازهم فضای کافی برای نگهداری زندانیان وجود ندارد.

افزایش دزدی نگران‌کننده است

ساکنان هرات از افزایش چشم‌گیر دزدی و جرایم جنایی نگران هستند. مصطفی پیمان، مردی که دزدان همین چند روز پیش موترش را از مقابل خانه‌اش سرقت کردند، ادعا دارد که طی دو روز دست‌کم سه مورد دزدی موتر در منطقه «باغ آزادی» در مرکز شهر هرات رخ داده است.

فعالان مدنی هرات با نگرانی از رهایی مجرمان «متکرر» از زندان مرکزی این ولایت، این مسأله را سبب افزایش دزدی و افزایش جسارت مجرمان می‌دانند. جواد عمید، از فعالان مدنی هرات، به روزنامه ۸ صبح می‌گوید که پیش از رهایی زندانیان، باید از اعضای خانواده‌ی آنان ضمانت معتبر گرفته می‌شد تا آن‌ها دوباره سراغ دزدی و جرایم جنایی نزنند.

برخی اعضای شورای ولایتی هرات نیز با نگرانی از افزایش موارد دزدی و جرایم جنایی در این شهر، از مسوولان امنیتی می‌خواهند که برای تأمین امنیت و مبارزه با سارقان، تلاش بیش‌تری به خرج دهند.

توریالی طاهری، معاون شورای ولایتی هرات، در گفت‌وگو با روزنامه ۸ صبح از شکایت‌های فراوان مردم نسبت به افزایش دزدی طی روزهای اخیر در هرات سخن می‌زند. وی می‌افزاید که مقام‌های امنیتی نباید ناتوانی در تأمین امنیت راه، به رهایی زندانیان ربط دهند. از نظر آگاهان امور، موارد گوناگون از جمله مشکلات اقتصادی و اجتماعی ناشی از کرونا، حضور بی‌جاشده‌گان داخلی و نبود فرصت‌های شغلی، سبب افزایش جرایم جنایی و سرقت‌های مسلحانه در هرات شده است.

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
اداره مستقل ارگانهای محلی
معینیت شاروالی‌ها
برنامه اشتغالزایی
آمریت اداری

د افغانستان اسلامی جمهوری دولت
د سیمه ییزو اورگانو خپلواکه اداره
د شاروالیو معینیت
د کارموندنی پروگرام
د اداری امریت

Islamic Republic of Afghanistan
Independent Directorate of Local Governance
Deputy Ministry for Municipalities
Eshteghal Zaiee – Karmondena Project (EZ-KAR)

اعلان دعوت به داوطلبی

عنوان پروژه: کرایه گیری وسایط برای دفاتر ساحوی ۱۲ ولایت برنامه اشتغالزایی

شماره دعوتنامه داوطلبی: IDLG/DMM/EZ-KAR/NCB/IOC.NO-12-2020

برنامه اشتغالزایی ریاست مستقل ارگان‌های محلی معینیت شاروالی‌ها از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت بعمل می‌آورد، تا در پروسه داوطلبی کرایه گیری وسایط برای دفاتر ساحوی ۱۲ ولایت، برنامه اشتغالزایی اشتراک نموده و کاپی شرطنامه مربوط را به طور سافت از برنامه اشتغالزایی ریاست مستقل ارگان‌های محلی و یا از طریق ایمیل آدرس ذیل و هم چنان از سایت تدارکات ملی، اکبر به دست آورده، آفر‌های خویش را طور سر بسته از تاریخ نشر اعلان الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۳۱ جوزا ۱۳۹۹ ارائه نماید.

تضمین آفر به شکل تضمین بانکی مبلغ ۹۵۰,۰۰۰ نو صدو پنجاه هزار افغانی و جلسه آفر گشایی به ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر ۳۱ جوزا ۱۳۹۹ در سالون کنفرانس برنامه ملی میثاق شهروندی/ و اشتغالزایی ریاست مستقل ارگان‌های محلی معینیت شاروالی‌ها تدویر میگردد.

نوت: (۱) پول نقد به عنوان تضمین آفر پذیرفته نمیشود.

ایمیل آدرس: a.nooragha@ccnpp.org , t.safi@ccnpp.org

p.omarzai@ccnpp.org , procurement.idlg@ccnpp.org

شماره تلیفون: ۰۲۰۲۲۱۴۰۱

د کهرنی، اوبولگولو ماللداری وزارت
وزارت زراعت، آبیاری و ماللداری

د افغانستان اسلامی جمهوری دولت
دولت جمهوری اسلامی افغانستان

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock

معینیت مالی واداری
ریاست تهیه و تدارکات
آمریت تدارکات اجناس و خدمات غیر مشورتی

«دعوت به داوطلبی روش باز ملی»

شماره دعوت به داوطلبی: MAIL/PD/NCB/G175/99

ریاست تهیه و تدارکات وزارت زراعت، آبیاری و ماللداری از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی تدارک و انتقال ۴۸ رأس گوسفند از ۸ نسل و ۳۰ رأس بز از ۵ نسل مورد ضرورت فارم تحقیقات ماللداری ریشخور تحت نمبر تشخیصیه MAIL/PD/NCB/G175/99 اشتراک نموده و آفرهای سر بسته خویش را مطابق شرایط شرطنامه طبق قانون و طرز العمل تدارکات عامه الی ساعت {۱۰:۰۰} قبل از ظهر روز {چهارشنبه} مورخ {۲۸ - جوزا ۱۳۹۹} ارایه نمایند، آفرهای ناوقت رسیده و انترنیتی قابل پذیرش نمی باشد. تضمین آفر مبلغ {۳۰,۰۰۰} سی هزار افغانی طبق شرطنامه و شرایط اهلیت (طبق ماده ۱۷ قانون تدارکات عامه) میباشد.

آدرس مکان جلسه: منزل دوم تعمیر حفظ و مراقبت، عقب تعمیر منابع بشری دفتر آفرگشایی آمریت تدارکات ساختمان.

داوطلبان میتوانند اسناد مکمل داوطلبی را از وب سایت npa.gov.af دانلود نمایند، در صورت عدم دانلود از وب سایت، داوطلبان می توانند شرطنامه را در سی دی یا فلش دیسک از آمریت تدارکات اجناس و خدمات غیر مشورتی ریاست تهیه و تدارکات واقع تعمیر معینیت مالی واداری منزل اول بصورت رایگان بدست آورند.

صفحه آرای: رضا مرادی و عبدالواسع
مسوول رسانه‌های اجتماعی: نورعلی فرحت
ویدیو: حسن آذرمهر
پذیرش اعلان: ۰۷۰۰۱۷۵۵۱۰ - ۰۷۸۸۸۸۷۹۹
نشانی پستی: صندوق پستی ۰۳۸-۰۲۵، پسته‌خانه مرکزی، کابل، افغانستان
نشانی دفتر کابل: جاده شیرپور، ناحیه دهم، کابل، افغانستان
۸ صبح نوشته‌ها را ویرایش می‌کند. سرمقاله بازتاب‌دهنده دیدگاه ۸ صبح است. سایر دیدگاه‌های مطرح شده در مقاله‌ها، به نویسندگان آن برمی‌گردد.

سینجر سهیل: sanjarsohail@yahoo.com
سینجر سهیل: sanjarsohail@yahoo.com
وحید پیمان: s.wahid.payman@gmail.com
خلیل اسیر، علی شاه حقمیل، عبدالاحمد حسینی، حسیب بهش، سیدحسن حسینی و محمدحسین نیکخواه علی نظری، س.ن.ن

صاحب امتیاز:
مدیرمسوول:
معاون مدیرمسوول:
خبرنگاران:
ویراستار:

Publisher:
Sanjar Sohail, sanjarsohail@yahoo.com

Editor-in-Chief:
Sanjar Sohail
sanjarsohail@yahoo.com

Facebook.com/8am.af
Youtube.com/HashteSubhdaily
Twitter.com/@Hashtesubhdaily
instagram.com/8am.af_official
www.8am.af

روایت دیروز، آئینه امروز، نوید فردا

ماستر دیت کارت
ماستر دیت کارت همراه با خدمات گسترده، متناسب با نیازها و شرایط مالی شما میباشد. کارت متنکره به سادگی با حساب مشتری عزیزی بانک ارتباط دارد تا مشتری به پول خود در هر نقطه دنیا دسترسی داشته باشد.

- در بیشتر از 26 ملیون فروشگاه های سراسر جهان قابل پذیرش بوده و همچنان در کارت متنکره در فروشگاه های تجاری انتخاب شده، تخفیف مناسب در نظر گرفته میشود.
- پذیرش در ماشین های خود پرداز صرافتی برای برداشت سریع پول نقد در افغانستان و کشور های خارجی، برداشت مجانی پول نقد از همه ماشین های خود پرداز صرافتی عزیزی بانک

1515
www.azizbank.af

خلای رهبری امریکا، خشنودی چین از پر کردن این خلا

- ◆ نویسنده‌گان: متیاس گیاور، رالف نوکریچ، رنه فستر و بنهار زند
- ◆ منبع: اشپیکل
- ◆ برگردان: سید روح‌الله

دراز دستی جهانی در وسط بحران ویروس کرونا؛ پکن در حال گسترش نفوذ خود است در حالی که رییس جمهوری ایالات متحده امریکا دونالد ترمپ به بیهوده تلف کردن نقش رهبری امریکا ادامه می‌دهد. همه‌گیری ویروس کرونا می‌تواند شروع آغاز عصر جدید چین باشد.

رهبری پکن همه توانش را به کار گرفته است تا کنگره مردم چین امسال برگزار شود. در حدود سه هزار تن از نماینده‌گان اواخر ماه می در پایتخت چین دور هم جمع می‌شوند، بسیاری آن‌ها راه طولانی از شانگهای و سچوان، تبت و مغولستان چین (ایالت خودمختار مغولستان که جزو کشور چین است) را سفر می‌کنند. قبل از این که بر کرسی سالن بزرگ مردم بنشینند، که به درخواست بنیان‌گذار دولت مدرن چین، مانو زیدانگ ساخته شده بود که آن طرف‌تر از پرچم سرخ و سربازان آزادی مردم واقع شده است، آن‌ها اطراف میدان تایمن قدم خواهند زد.

برای بیش‌تر از ۲۰ سال، حزب کمونیست چین کنگره ملی مردم را در اوایل ماه مارچ برگزار کرد. این مراسم نماد از خودتأییدی، و به ویژه از زمان به قدرت رسیدن شی جین پینگ، کسی که کشور را با مشت آهنین رهبری می‌کند، است. نماینده‌گان در کنگره زیاد بحث نمی‌کنند. در عوض، آن‌ها کف می‌زنند. معنای کنگره این است که به مردم در چین و در هر جای دنیا این درک را بدهد که تا چه حد کارگزاران حزب استانی از رهبری در پایتخت راضی هستند و همین امر مهم است که این جلسه امسال علی‌رغم بحران ویروس کرونا برگزار می‌شود.

هدف از این که ۲۲ ماه می را شی جین پینگ برای برگزاری کنگره اعلام کرده است، فرستادن یک پیام مشخص است: و آن این که: بحران کرونا به انجام رسیده است. محدودیت‌های حق ورود به پیکن برای جلوگیری از به خطراندازی منظره‌ی سیاسی این شهر به علت شعله‌ور شدن اپیدمی ویروس کرونا تا دقایق آخر حاکم است. حتی ۱۶۳ سفارت در پکن اجازه پذیرفتن مهمان تا اواسط ماه می را ندارند. قوانین دیگری هم برای بازدیدکننده‌گان مردم اطراف کشور از پکن این است که آن‌ها باید برای سه هفته خودشان را پیش از ورود به پایتخت قرنطین کنند.

برای مدتی، به نظر می‌رسد که شیوع ویروس کرونا چین را سال‌ها به عقب می‌بزد، اما اکنون، این رییس جمهور ایالات متحده امریکا، دونالد ترمپ است که می‌لنگد. چنان‌که کشورش برای مهار بیماری ویروس کرونا موفق نبوده است. تا روز سه‌شنبه، تقریباً یک میمیز دو (۲/۱) میلیون نفر در ایالات متحده امریکا به بیماری کرونا مبتلا شده‌اند، ویروسی که بیماری جهاز تنفسی کووید-۱۹ را سبب می‌شود. طبق آمارهای دانشگاه جان‌هایپکنز، در چین، کشوری که این بیماری همه‌گیر از آن‌جا نشأت گرفت، تنها ۸۳ هزار و ۹۶۶ تن تا پنج‌شنبه گذشته به این ویروس مبتلا شده‌اند.

نزاع، دوباره مشتعل شده

آیا ما شاهد تغییر در رابطه‌های قدرت جهانی هستیم؟ پکن از موقع برای افزایش نفوذش به ویژه در دریای جنوبی چین، استفاده می‌کند. جایی که چین - عامل آزار ایالات متحده امریکا و بسیاری از کشورهای همسایه است - جسورتر می‌شود و ادعاهای ارضی‌اش را مستحکم‌تر می‌کند. یک گزارش محرمانه از وزارت دفاع آلمان بیان می‌کند: «پندار نیروی دریایی ایالات متحده امریکا این است که نیروی دریایی چین به گونه موقت از غیاب ناوهای جنگی طیاره‌بردار در اقیانوس آرام که بنا به دلیل بیماری کووید-۱۹ هست، عمداً در افزایش فشار نظامی به کشورها و همه منطقه استفاده می‌کند.» گزارش ظاهراً به ناو جنگی طیاره‌بردار USS Theodore Roosevelt که نزدیک به هزار خدمه آن به ویروس کرونا مبتلا شدند، اشاره می‌کند.

حقیقت اما این است که چین برای ابرقدرت شدن، نه از منظر اقتصادی بلکه از منظر سیاست جغرافیایی یا زیوپولیتیکی نیز، حین عهدهداری مسوولیت ریاست جمهوری دونالد ترمپ که بدون استهزا نیست، که البته کدامان دارد نهایت تدبیرش را می‌کند. پس از همه، این دونالد ترمپ بود که در حین مبارزات انتخاباتی‌اش قول داد چین را سر جایش می‌نشانند. همین که او کارش را شروع کرد، ترمپ، پیتر ناورو، را به حیث یکی از مشاورانش در بخش تجارت گماشت. ناورو

زمانی کتابی زیر عنوان (مرگ توسط چین) نوشته بود. در آن کتاب ناورو، از کشوری با بیش‌ترین نفوس در دنیا که به زودی قوی‌ترین اقتصاد را خواهد داشت یاد می‌کند. درست در نقطه‌ای که یک «قاتل موثر» خواهد شد هشدار داده بود و همین باعث تغییر بنیادین لحن کتاب می‌شود. پس از سفر مشهور رچارد نکسون به پکن در فروری ۱۹۷۲ هر رییس جمهور ایالات متحده امریکا در تلاش ایجاد یک رابطه ثمربخش با چین بوده‌اند. ترمپ اما، در موضع مواجهه قرار گرفت. او از شرکت‌های امریکایی خواست که چین را رها کنند. دونالد ترمپ چین را با تعرفه‌های تنبیهی سرزنش کرد. ترس او از سقوط بازار سهام، نهایتاً او را متقاعد کرد سیاست تحریک‌آمیزش با پکن و علاوه به آن، تمجید او از شی جین پینگ خودکامه، کسی که خودش را عملاً رییس مملکت برای تمام عمر معرفی کرده است، را خاتمه ببخشد.

اکنون، ویروس کرونا نزاع دو کشور را دوباره مشتعل کرده است. جمهوری خواهان در واشنگتن مشتاقانه خواهان پیدا کردن کسی‌اند که گناه دیگران را بر گردن او بیندازند. به گزارش نیویارک تایمز، در ماه فیروری، زمانی که تنها چند موردی از بیماری کووید۱۹ در ایالات متحده امریکا تایید شده بود، سناتور جمهوری خواه، تام کاتن، گفت که احتمال می‌رود ویروس کرونا در لابراتواری در ووهان چین اختراع شده باشد، ادعای که فوراً توسط تلویزیون محبوب دونالد ترمپ، فاکس‌نیوز، گرفته شد و توسط سازمان‌های اطلاعاتی ایالات متحده امریکا روی آن تحقیق می‌شود.

در حالی که ویروس کرونا در ایالات متحده امریکا داشت گسترش می‌یافت، ترمپ آن را به نام «ویروس چین» یاد کرد. در اخیر ماه مارچ، وزیر خارجه ایالات متحده امریکا، مایک پومپئو، در یک تلاش بیهوده قصد داشت در بیانیه‌ی پایانی اجلاس سران کشورهای گروه ۷ این ویروس را به نام «ویروس ووهان» بگنجانند. دوشنبه گذشته، ترمپ گفت که او خواستار غرامت بزرگی از چین است، به این دلیل که این ویروس می‌توانست در همان مبدا متوقف شود.

رویکردهای متفاوت

به گونه‌ی حقیقی، شواهدی وجود دارد در صورتی که رژیم چین داکترانی را که از شیوع این بیماری هشدار داده بودند مجبور به سکوت نمی‌کرد، اکنون جهان عاری از این این مصیبت بیماری می‌بود. ول نیکولاس برن، یک مشاور سیاست خارجی آقای جو بایدن، نامزد ریاست جمهوری حزب دموکرات می‌گوید: «نداشتن قدرت پذیرش آزاردهنده است و همین امر موجب شد بقیه جهان از فرصت به موقع مبارزه با ویروس محروم گردند.»

اما برخلاف ایالات متحده امریکا، چینی‌ها در امر مبارزه علیه ویروس ثابت قدم‌اند. در ۲۳ جنوری، پکن قرنطین سفت و سختی را در ووهان و استان‌های هم‌جوار تحمیل کرد. زمانی که اقدامات قرنطین در حد بسیار شدید بود، به گونه‌ی تقریبی ۸۰۰ میلیون از مردم چین از مسافرت منع بودند. آنانی که علایم بیماری از خودشان بروز می‌دادند، برای این که باقی اعضای خانواده‌های‌شان به این بیماری مصاب نشوند، به بیمارستان‌هایی که جدیداً به منظور رسیده‌گی به بیماران ویروس کرونا ساخته شده بودند، انتقال می‌یافتند. حتی اگر ارقام مقامات حکومتی نادرست باشد، تردیدی کمی هست که چین توانست این بیماری را متوقف کند، در حالی که ارقام مرگ‌ومیر در ایالات متحده امریکا هر روز بالاتر می‌رود. برحسب اتفاق، رویکرد هیچ جایی در مقایسه با ایالت جورجیا شفاف نیست، جایی که هفته گذشته، به دستور فرماندار آن ایالت، برایان کمپ، و در مخالفت با اظهارات رییس جمهور ترمپ، بسیاری از فروشگاه‌ها اجازه یافتند تا دوباره درهای‌شان باز شود. دوشنبه گذشته، «سالن اصلاح موی پوول»، در مرکز شهر سووانا، بسیار خوب از فرصت فراهم شده استفاده کرده بود. دو مشتری داشتند موهایی‌شان را اصلاح می‌کردند در حالی که مشتری سومی بوت‌هایش را جلایش می‌داد و چهار مرد دیگر در بیرون منتظر بودند. هیچ‌کدام آن‌ها هم ماسک نپوشیده بود. در مغازه غذافروشی محل، مهمانان نزدیک هم‌دیگر دور میزها نشسته بودند.

وان جانسون، شهردار شهر سووانا، از درمانده‌گی و استیصالش را اصلاً پنهان نکرد. او می‌گوید: «اگر فرماندار، شهردار و رییس جمهور چیزهای متفاوتی بگویند، فوق‌العاده برای شهروندان ترسناک و گیج‌کننده است.» آقای جانسون از صاحبان کسب و کارها خواسته است تا فروشگاه‌های‌شان را باز نکنند. لیکن چگونه صلاحیت او بیش‌تر از فرماندار باید خریدار داشته باشد، در حالی که حتا سخنان رییس جمهور

را کسی جدی نگرفت؟

یک فرصت بی‌نظیر

اختلاف با چین نمی‌تواند بزرگ‌تر از این شود. پس از هشت هفته قرنطین بسیار شدید، محدودیت‌ها در شهر ووهان چین به تاریخ هشتم اپریل برداشته شد. و حتا اکنون، بسیار از صاحبان دکان‌ها در مرکز شهر به مشتریان‌شان اجازه ورود به دکان را نمی‌دهند، اما در درب ورودی به مشتریان‌شان رسیده‌گی می‌کنند. مشتریان فروشگاه‌های فیشن قبل از ورود به فروشگاه تب‌سنجی می‌شوند. همه افراد ماسک می‌پوشند و در موبایل‌های هوشمندشان اپلیکشن ویروس کرونا دارند.

رژیم پکن در درک فرصت فراهم شده از اثر همه‌گیری بیماری ویروس کرونا بسیار سریع بود. هر قدر که ایالات متحده امریکا به بحرانش عمیق‌تر فرو رود، به همان میزان چین تفوقش را به رخ می‌کشد. در ماه‌های مارچ و اپریل پکن به ۱۶ کشور پزشک فرستاد. در عین حال، به بیش‌تر از ۱۲۵ کشور و چهار نهاد بین‌المللی تجهیزات درمانی فراهم کرد. در حالی که ایتالیا در شروع بحران از اروپا برای دریافت کمک دست دراز کرده بود، میلیاردر چینی، جک ما، با کمک دو میلیون ماسک محافظتی به کمک اروپا شتافت.

اما رژیم پکن خودش را تنها منحصر به اقدامات خیرخواهانه نکرده است. چند روز قبل، لو شای، دیپلمات ارشد چین در پاریس، پس از این که متنی در وب‌سایت سفارتش ظاهر شد که بیان می‌کرد «نرس‌های سالخورده‌ی فرانسه‌ای مردم را از گرسنه‌گی و بیماری می‌گذارند بمیزند»، به وزارت خارجه فرانسه فراخوانده شد. یک سخنگوی وزارت خارجه چین در مارچ مدعی شد که عساکر امریکایی ویروس کرونا را به چین آورده‌اند. که البته رژیم پکن کم‌وبیش تظاهرات مردم در واشنگتن را نادیده گرفت.

واقعیت اما این است که در مقابله با چین رییس جمهور دونالد ترمپ کار چشم‌گیری نمی‌تواند بکند. حکومت در واشنگتن نه تنها بنا به سوء مدیریت مبارزه با ویروس کرونا فلج نشده است، بلکه اوج‌گیری چین نیز نتیجه غرور شاهانه ایالات متحده امریکا است. امریکایی‌ها فکر می‌کردند آن‌ها شکست‌ناپذیر اند، به ویژه پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و جنگ‌هایی که در آن دخیل بوده‌اند و هزینه‌های زیادی که روی دست ایالات متحده امریکا گذاشتند و به همان میزان هم بی‌ثمر بودند.

طبق یک پژوهش، پس از سال ۲۰۰۱ تنها آرایش قشون ایالات متحده امریکا در خاور میانه و آسیا به صورت تخمینی ۶.۴ تریلیون دلار هزینه داشته است و هم‌چنان به قیمت جان ۷۰۰۰ سرباز امریکایی تمام شده است. از جانب دیگر، چین، روی بالا بردن معیارهای زنده‌گی برای صدها میلیون تن تمرکز داشته است. در حالی که سالانه، عاید سرانه فقط ۴۳۰ دلار در سال ۱۹۸۰ بود، امروز اما این رقم به ۱۰ هزار دلار رسیده است که هرگز قبل از این در تاریخ بشر هیچ کشوری افزایش قابل توجهی در راستای رفاه مردم در چنین مدت کوتاهی به ثبت نرسانده است. اما در ایالات متحده امریکا عاید سرانه از ۳۳ هزار و ۴۰۰ به ۶۵ هزار و ۱۰۰ دلار در سال در مدت زمان مشابه بلند رفته است.

پر کردن خلا

در عین حال، ایالات متحده امریکا از نظام همکاری بین‌المللی دارد بیرون می‌شود که بار اول خودش بانی آن بوده است. پس از جنگ جهانی دوم، تلاش‌های واشنگتن بود که منجر به شکل‌گیری و ایجاد سازمان ملل، سازمان ناتو و صندوق بین‌المللی پول شد. همین امر هم باعث شد که هزینه‌ی هنگفتی را امریکا متقبل شود، اما سبب شد که جایگاه ابرقدرتی‌اش را حفظ کند. از سوی دیگر، ترمپ، از توافق اقلیمی پاریس بیرون شد، موافقت‌نامه هسته‌ای با ایران را پاره کرد، و در این اواخر بسیار نزدیک، پرداخت پول به سازمان صحتی جهان را متوقف ساخت.

تبصره، کریستوف هیوزگن، سفیر آلمان در سازمان ملل متحد این است که: چین با مهارت در خلایی که ایالات متحده امریکا پس از خودش در نهادهای بین‌المللی به جا گذاشته است دارد مانور می‌دهد. به عنوان مثال، لیو ژنمن، رییس اداره اقتصاد و امور اجتماعی سازمان ملل متحد در نیویارک، هر گاه دیپلمات‌های غربی خودشان را معرفی می‌کنند، پاسخش این است: «من به عوض چین و رییس جمهور شی جین پینگ هستم.»

در ۱۷ جنوری ۲۰۱۷، درست چند هفته بعدتر از انتخاب

دونالد ترمپ به مقام ریاست جمهوری، رییس جمهور چین به مجمع اقتصاد جهانی در داووس سویس سفر کرد، جای که او پیشنهاد پرشوری برای موضوع جهانی‌شدن را ارائه کرد. سه روز بعدتر، ترمپ در نطق مراسم تحلیفش در واشنگتن گفت: «از این روز به بعد، یک نگرش دیگر در سرزمین ما حکم‌رانی می‌کند.» تفاوتی که به سختی می‌تواند از این بزرگ‌تر شود.

چین یک‌بار دیگر می‌خواهد جایگاهش را در سستیژ جهان محکم بسازد. امپراطوری چینی‌ها تا ۲۰۰۰ سال و سده‌ها دوام یافت، در همان ایام، در کنار هند، بزرگ‌ترین قدرت اقتصادی جهان بود. امپراطوری چین تا قرن نژدهم هنوز زوال نکرده بود، تا این که چندین فجایع طبیعی رخ داد و هم بریتانیایی‌ها راه تجارت تریاک را به چین با اجبار باز کردند که باعث شد بسیاری از مردم چین اعتیاد به مواد مخدر را توسعه دهند. در ۱۹۱۱ میلادی، سلسله‌ی نزدیک به ۳۰۰ ساله «چینگ» خاتمه یافت که پس از آن ده‌ها سال هرج‌ومرج و سراسیمگی را به ارمانگ آورد. چین بار اول توسط جاپانی‌ها اشغال شد و بعد از آن مانو بر سر قدرت آمد که در آشفته‌گی انقلاب فرهنگی فرو رفت. البته انقلاب فرهنگ تا روزنه‌ی چین تحت قیادت دنگ شاو پینگ (رهبر کشور کمونیستی چین) در اواخر دهه ۷۰ میلادی که مرحله بی‌سابقه از تجدید حیات چین بود، ادامه پیدا نکرد.

آیا جنگ سرد جدید در راه است؟

اگر از منظر نظامی نگاه کنیم، چین پایین‌تر از ایالات متحده امریکا قرار دارد. نیروی دریایی ایالات متحده امریکا ۱۰ کشتی طیاره‌بردار دارد، در حالی که ارتش آزادی مردم چین تنها دو فروند کشتی طیاره‌بردار در اختیار دارد. اما پکن در قسمت مدغم‌سازی فشار نظامی و اقتصادی به گونه فزاینده‌ی چیره دست می‌شود. در اوایل اپریل، یک قایق گشت چینی به یک کشتی ماهی‌گیری ویتنامی زد، پس از آن دیپلمات‌های غربی دولت ویتنام را ترغیب کردند که موضوع را در آجندای شورای امنیت ملل متحد بگنجانند، اما دولت ویتنام که رابطه قوی اقتصادی با چین دارد، ترجیح داد موضوع را به حال خودش بگذارد. آیا جهان با یک دوپل سیستماتیک مواجه است؟ یک جنگ سرد دیگر؟ درست چیزی که جنگ‌جویان دور و بر ترمپ دارند می‌بینند. اخیراً جمهوری خواهان با نفوذ نیوت گینگریج، گفتند: «اگر شما نمی‌خواهید نواسه‌های‌تان به لسان چینی صحبت و از پکن پیروی کنند، پس این موضوعی است که بهتر است در بعد ملی روی آن بحث شود.» گینگریج رابطه نزدیک با دونالد ترمپ دارد که حتا خانم او، کالیستا گینگریج، را به سفارت ایالات متحده امریکا در واتیکان گماشته است.

آیا واقعاً تاریخ به همین ساده‌گی دارد تکرار می‌شود؟ کشیور محبوبانی، یکی از برجسته‌ترین اندیشمندان سیاسی آسیا در کتابش تحت عنوان «آیا چین برنده شده است» آورده است. او می‌گوید: «تردیدی وجود ندارد که چین می‌خواهد جایگاه قدیمی‌اش را در رتبه‌بندی ملت‌ها دوباره به دست بیاورد، اما با این اشاره کشیور ادامه می‌دهد: برای غرب اشتباه بزرگی خواهد بود که باور کنند چین آرمان امپراطوری مشابه اتحاد جماهیر شوروی را در سر دارد. کشیور محبوبانی استدلال می‌کند: «تصادف نیست که چین در ۴۰ سال گذشته درگیر یک جنگ به تمام معنا نبوده و حتا یک گلوله هم بیرون از مرزهایش در ۳۰ سال شلیک نکرده است.» این می‌تواند سند انگیزه تمدنی محکم از جامعه چین باشد.

سوزان شرک، کسی که در زمان بیل کلینتون در وزارت خارجه امریکا ایفای وظیفه کرده است، می‌گوید: «من معتقد نیستم که پکن بخواهد عقیده و مرام حزب کمونیست را در جای‌جای دنیا گسترش دهد. در عوض، من معتقدم که پکن ترس روزی را دارد که طبقه متوسط بخواهند حرف خودشان را داشته باشند، چرا که دارند هر کاری که می‌توانند انجام دهند، تا ایده دموکراسی را پوچ نگهدارند.»

از این منظر، امریکا تنها خودش را دارد آسیب می‌زند، به گونه مثال خیانت به ایده‌ال‌های که این کشور سال‌های مدیدی روی آن ایستاده است. ایالات متحده امریکا تنها به واسطه قدرت دالر و بمب اتمی ابرقدرت نشد، بلکه قدرت نرم ایالات متحده امریکا را نیز روی آن علاوه کنید. به گونه مثال تعهد به آزادی، درخشنده‌گی دانشگاه‌های امریکا، و غالباً شخصیت و کاریزمای مرد درون کاخ سفید. همین اکنون، آن مرد دونالد ترمپ است. اما برخلاف چین، ایالات متحده امریکا به زودی این چانس را دارد که خودش را نگهدارد یا جاگزین کند.